

Turistický magazín

ročník X., březen 2016

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Naši učitelé nesmějí
být podobni sloupům
u cest, jež pouze
ukazují, kam jít,
ale samy nejdou.“

-Jan Amos Komenský-

Čas plyne jako voda,
užívej dnů, dokud je škola...

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ŠKODA MUZEUM

ŠKODA Muzeum a výrobní závody ŠKODA AUTO

Zveme Vás na prohlídku ŠKODA Muzea i na exkurzi do výrobních provozů ŠKODA AUTO. Individuální prohlídka muzea je možná kdykoliv v rámci otevírací doby.

Prohlídky muzea s průvodcem, exkurze do výrobních provozů ŠKODA AUTO a cizojazyčný výklad po předchozím objednání.

Otevírací doba: Po-Ne, 9-17 hodin.

ŠKODA Muzeum, Tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
T +420 326 832 038, muzeum@skoda-auto.cz
muzeum.skoda-auto.cz

Milí čtenáři,
břežnové vydání
magazínu KAM po Čes-
ku jsme letos pojali tak
nějak zeširoka. Snad
také proto, že hlavním
tématem jsou tipy na
školní výlety, ovšem jak
asi sami znáte z vlastní

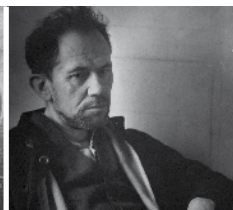
zkušenosti, není ten, který by se kdy zavděčil dě-
tem všem. Za mých dob bývaly školní výlety svát-
kem, kdy jsme odjížděli s chlebníkem na rameni,
ukrývajícím svačinu v ubrousku a při návratu pak
nejeden suvenýr. Třeba i dnes přijdou děti na vý-
letě na jiné myšlenky. Zvláště ty děti, u kterých se
objevují sklony k šikaně spolužáků, a světe, div se,
dokonce učitelů.

V tomto vydání jsme také pamatovali na do-
spělé všech kategorií, pro které máme tipy na první
předjarní výlety, i když ještě mnohdy zimou sevře-
nou krajinou. Dobrou zprávou je, že i když lékař léčí
ostošest, příroda uzdravuje. Potvrzují to nepřímo
i naši vědci z Přírodovědecké fakulty UK. Objevili
totiž, že v zemích, kde je hodně Rh negativních, je
méně neuropsychiatrických onemocnění a více ne-
mocí srdce, cév a některých typů rakoviny. Kde je
hodně Rh pozitivních, je tomu naopak a já dodávám,
matka příroda ví, co dělá.

V anketě „Nejlepší město pro život“ skončila Pra-
ha na 69. místě z 230 měst světa a je na tom nejlépe
z měst střední a východní Evropy. Pokud se tedy
rozhodnete vydat do Prahy, ať už na školní výlet
nebo na oslavy výročí narození Karla IV. či jen tak,
nejspíš se také setkáte s novou kartou pro MHD, kte-
rá nahradí opencard a bude se jmenovat „Lítačka“.
Přestože mi její název trochu připomíná můj stav
poté, co jsem požil nadměrné množství šaraticy, vě-
řím, že vám bude pomocníkem na toulkách Prahou.

Luděk Sládek, šéfredaktor

KAM za prvním
divadlem?
3

Neobyčejný
svět Sudka
4

Trnkova
Zahrada 2
8

Karel IV. zve
na svůj hrad
11

Interaktivní
digitální hřiště
nejen pro děti
14

Sourozenci
Ginzovi – přes
překážky ke
hvězdám
16–17

Děčín, město,
které musíte
vidět
18

Liberec
chystá nové
komentované
prohlídky
20

„Kraj mého
srdce 2015“
23

Přijďte na
školní výlet
do Třebíče
24

Haná – to je ta
pravá Morava
26

Jak se rodí
večerníčky
28

Navštivte
památník
v Hrabyni
29

Město Zabrze
v Polsku
31

vychází 1. března

vyšlo 26. února

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: KAM po Česku
registrováno: MK ČR E 17865 ISSN 1802–8640
adresa: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816–7
mobil: +420 602 223 279
e-mail: redakce@kamposcesku.cz
předplatné: predplatne@kamposcesku.cz
celoroční předplatné: 252 Kč (za 9 vydání)
www.kamposcesku.cz
šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kamposcesku.cz)
redakce: Lucie Sládková (sladkova@kamposcesku.cz)
Marie Kulinkovská (kulinkovska@kamposcesku.cz)
Zdena Kubátová (kubatova@kamposcesku.cz)
Marcela Kohoutová (kohoutova@kamposcesku.cz)
Alice Braborcová (braborcova@kamposcesku.cz)

Jana Stránská (stranska@kamposcesku.cz)
Jana Siglová (siglova@kamposcesku.cz)
Jaromír Kohout (kohout@kamposcesku.cz)
inzerce: (redakce@kamposcesku.cz)
česká korektura: Marcela Wimmerová
grafický návrh a zpracování: Luděk Dolejší
webmistr: Jakub Novák
tisk: Akontext, spol. s r. o., distribuce: PPL
Přijetím díla k uveřejnění nabývá vydavatel práva k jeho šíření v tištěné
i elektronické podobě. Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel,
za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk a jakékoli šíření jsou povoleny
pouze se souhlasem vydavatele.
foto na titulní straně: © Shutterstock

Bratrský spor (955 let)

Psal se rok 1061 a přemyslovský kníže Vratislav II. nechal bratra Jaromíra vysvětit na jáhna. Přestože byl Jaromír od mládí předurčen k duchovní dráze, ke kněžskému povolání neměl příliš blízko. Chtěl se raději věnovat honům, válkám a zábavám. Proto také před bratrem Vratislavem raději uprchl do Polska, ke dvoru Boleslava II. Ke změně došlo roku 1067, kdy zemřel pražský biskup Šebíř (Severus). Po vleklých vyjednáváních nakonec Vratislav II. uznal za nového biskupa Jaromíra. Jeho působení v roli biskupa ale bylo odlišné od předchozích biskupů a neodvratitelně se blížil bratrský konflikt. Aby Vratislav oslabil moc biskupa Jaromíra, založil na Vyšehradě kapitulou, která byla podřízena přímo papeži. Spory nakrátko utichly roku 1077, když se Jaromír stal kancléřem císaře Jindřicha IV. Ale znáte Přemyslovce.

– mat –

foto © www.eshop.prazskamincovna.cz

KAM na výlet s DRAHOMÍROU KOLMANOVOU

Paní Ing. Drahomíra Kolmanová je ředitelkou Asociace Entente Florale CZ – Souznění a zakladatelkou projektu putovní výstavy Má vlast cestami proměn. Více o putovní výstavě se dozvíte na www.cestamipromen.cz.

Kam byste pozvala naše čtenáře? Kterých proměn si nejvíce vážíte?

Sama neumím odpovědět. Tak vše doporučuji – vydejte se po všech 99 proměnách! Je úžasné, jak se chátrající stavby mění v centra setkávání lidí – například v Bezručicích (Plz.), Březích a Písečné (Pard.), Javoříčku (Olom.), Ostravě a Vražném (Mrs.), Kovářově (Jč.), Ledčicích a Říčanech (Stř.), Lipníku nad Bečvou či Kyselce (Kv.). Obdiv vzbuzují rekonstrukce rozsáhlých komplexů, jako je například Velehrad (Zl.) a klášter

v Milevsku (Jč.) nebo Příboru (Mrs.). Velkým počinem jsou opravy zámků – téma, se kterým se příkladně vypořádali v Ostrově nad Ohří, Roztokách, Kuníně, Korozlukách. Stejně impozantní jsou proměny kostelů a kaplí, náměstí a navesí, soch, pomníků. Výraznou proměnu místa znamenají také zvelebené sady a parky – letos vám rádi představujeme Veselíčko (Úst.), Přerov (Olom.), Poděbrady (Stř.) a Kroměříž (Zl.).

Jaké místo máte nejraději?

No samozřejmě ten opravdový domov, místo, kam patřím – Myslív u Klatov, i Klatovy samotné. Obě tato malebná pošumavská místa jsou stálými vystavovateli. Mám ráda i své současné bydliště, obec Psáry, kterou, jak věřím, také brzy na výstavě uvidíme.

Proč výstavu Má vlast cestami proměn děláte?

Milujeme svůj domov a máme rádi lidi, kteří zde žijí. Je pro nás úžasné vidět proměny, které dokázaly, a osobně se s nimi setkávat. Když je v naší zemi dobře, i nám je dobře, a bude tu dobře i našim dětem.

Děkuji za milé pozvání. Přejí Vám v profesním i osobním životě vše dobré. Putovní výstavě přeji, aby přinášela stále více dobrých zpráv o zvelebování opomíjených míst naší krásné vlasti.

Marie Kulinkovská

Dopisy čtenářů

Vážený pane Sládku, chci Vám touto cestou poděkovat za Vaši snahu co nejlépe „kočkovat“ KAM, aby zajímal turisty i další čtenáře, ale tentokrát mi dovoluňte několik připomínek ke správnosti údajů v úvodu č.1–2/2016. Václav IV. se narodil 26. 2. 1361 (pamatují si to dobře proto, že i moje manželka se v tomto dnu narodila, jenže poněkud pozděj...-) a filmový režisér Otakar Vávra 28. 2. 1911, což jsou ale maličkosti vzhledem k přehmatům v článku Marie Kulinkovské o Mozartově opeře Don Giovanni: ta nevznikla v Praze celá, ale pouze její chybějící část po příjezdu Mozarta do Prahy 4. 10. 1787 (známá je historie vzniku její předehry, kterou muzikanti v Nosticově – dnes Stavovském – divadle dostali na pulty těsně před začátkem její světové premiéry 29. 10. 1787).

Srdečně zdraví Petr Luniaczek, České Budějovice
Dobrý den, pane Luniaczku, co se týče prvních dvou Vašich připomínek, máte zcela pravdu. Václav IV. se opravdu nenarodil 23. 2. 1361, ale jak správně uvádíte 26. února 1361 Norimberku. Stejně tak se filmový režisér Otakar Vávra nenarodil 22. 2. 1911, ale 28. února 1911 v Hradci Králové. Redaktorka, která psala tyto informace, už ví, co se jí povedlo, a upřímně řečeno, rdí se za své pochybení. Věta paní Kulinkovské „Opera vznikla v usedlosti Bertramka...“ je nesprávná. Patrně kolegyni ale zmátla okolnost, že

Mozart na operu dostal objednávku za svého pražského pobytu v lednu 1787. Pravda ale je, že na opeře začal pracovat až po svém odjezdu z Prahy a dokončoval ji po svém návratu v říjnu 1787. Co dodat? Máte pravdu, ale nad rozlitym mlékem nemá smysl lametovat. Věřím, že kolegyně si toto ponaučení vezme k srdci, a Vám i našim čtenářům se omlouvám.

Dobrý den, zdraví vás čtenářka Čípková ze Třebové. Osobně vám i sobě přeju jen zdraví, zdraví a zdraví, ostatní buď bude, nebo nebude, to přežijeme. Chci se omluvit za včerejší upoutávku na soutěž, kde byla čtenářka KAMu Helena Holubářová, možná se na ni pamatujete. I mne na existenci časopisu navedla. Jen jsem tím chtěla upozornit, že mnoho znalostí se dá čerpat i z KAMu (jen si je pamatovat). I ona je určitě k těm svým přidala. Kolektivu KAMu, ať máte stále tak dobrého řidiče redakčního autobusu, jedete bez nehod a závad a vezete nám, čtenářům, další zajímavá počteníčka.

Ať se daří, přeje Květa Čípková, Česká Třebová
Dobrý den, paní Čípková, paní Holubářové jsme drželi palce, ale dopadlo to, jak to dopadlo. Za přání moc děkujeme – pro letošní rok jsme si koupili na autobus dálniční známku, magazíny snad tedy budou rychleji u svých čtenářů a řidiče, jak doufám, vždy v pořádku doveze.

Vážený, srdečně vás zdravím v novém roce a všem přeji úspěšný, spokojený a hlavně zdravý rok 2016!

Moc děkuji za bezvadný magazín v celkové výborné kvalitě. Držím palce, jen tak dál!

Marie Kincová a vnoučata, Znojmo
Děkujeme, paní Kincová...

Stále díky za vydávání vašeho magazínu, protože to, co se dovím u vás, nedovím se nikde, počínaje jeho 1. a pak dalšími stranami o historických událostech, sloupkem Historia magistra vitae a následně všemi dalšími informacemi až do poslední strany.

Vladimír Wnuk, Lipník nad Bečvou
Děkujeme, pane Wnuku, moc nás Vaše pochvala těší a věříme, že i letos bude co číst v magazínu KAM po Česku.

Luděk Sládek, šéfredaktor

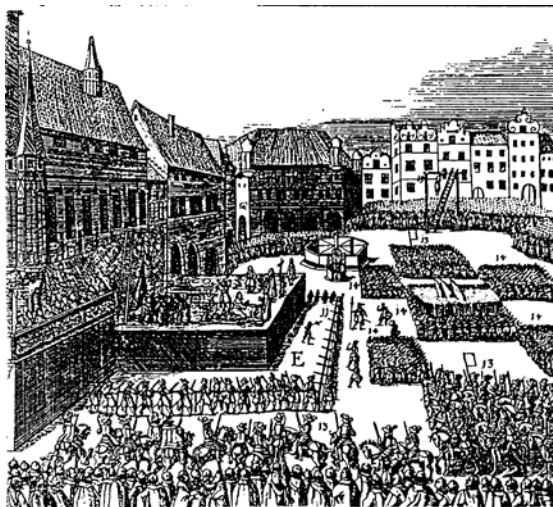

Jak tohle dopadne? (čtenář z Prahy)

Politické procesy umíme... (395 let)

Když nechvalně známý komunistický prokurátor Josef Urválek v 50. letech 20. století vynášel rozsudky smrti, možná se nechal inspirovat královským místodržícím Karlem I. z Lichtenštejna. Ten od 20. února do 29. března 1621 připravil v politickém procesu půdu pro červnovou popravu na Staroměstském náměstí.

Soudní proces a následné stínání hlav byly krvavým důsledkem podzimní porážky českých stavů na Bílé hoře a ostrého nástupu Habsburků do českých zemí. Úkol zněl jasně. Během tří dnů bylo zadrženo 61 osob, které byly podrobeny individuálním výslechům a kurióznímu dotazníku o 236 otázkách. Někteří si tříbili svoji výpověď na mučidlech. Soud nepřipustil obhajobu ke slovu, využíval udavačské aktivity pražských katolíků a tezi, že vina je všem, „obecně známa“. K obviněním patřilo kupování statků konfiskovaných katolické církvi, vydávání hanlivých spisů, pobuřování obecného lidu nebo zločin urážky královského majestátu. Všechno šlo jako po másle, a proto byl také 5. dubna rozsudek na světě. Celkový počet odsouzených dosáhl třech desítek, pro 27 z nich byla kutna kata Mydláře posledním zrakovým vjemem v životě. Tři byli vyhnáni z města, těla popravených následně rozčtvrcena a samotné hlavy vystaveny na Koňském trhu. A jak

Staroměstská exekuce 21. června 1621

to tak bývá, vždycky si někdo na dramatických společenských změnách polepší. Zloděj stavovské pokladny Albrecht z Valdštejna by mohl vyprávět, stejně jako místodržící Karel I. z Lichtenštejna.

Babok

Bitva u Kressenbrunnu, Chronica Hungarorum

Nechme válčení...

(755 let)

Vyhrát válku, udobřit si protivníka, rozvést se a za pár dnů zpečetit mírovou smlouvou svatbou s mladinkou nevěstou. Nic složitějšího pro Přemysla Otakara II., velkého hráče své doby.

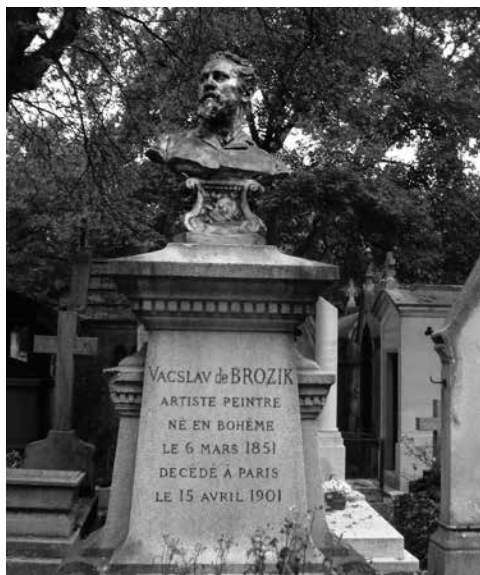
V létě 1260 v bitvě u Kressenbrunnu (Dolní Rakousy, 15 km od Bratislavy) byl uherský král Béla IV. poražen mladým Přemyslem Otakarem II. Mladík obratně využil situace a 31. března 1261 v Prešpurku (Bratislava) uzavřel mírovou smlouvu. Jejím smyslem byla rezignace Uher na rakouská území. Stvrzena byla také následným podzimním sňatkem s Bělovou vnučkou Kunhutou poté, co se takticky rozvedl s jeho dcerou Markétou. Výsledkem byl téměř desetiletý mír i následník trůnu Václav II.

Babok

foto © Wikimedia Commons

Nadání a sláva (165 let)

Václav Brožík se stal v Evropě nejznámějším českým malířem poslední čtvrtiny 19. století. Jako člen Francouzského institutu vstoupil mezi „čtyřicet nesmrtelných“, což se žádnému jinému českému umělci nepodařilo. Dosáhl velkého úspěchu a vnímán byl ve své době jako největší žijící český malíř.

Hřbitov Montmartre

Narodil se 6. března 1851 v Třešňově. Pocházel z chudých poměrů, učil se litografem, ale i v porcelánce. Na pražské Akademii výtvarných umění studoval za finanční podpory statkáře Alexandra

Brandeise. S podporou Albrechta z Kounic se vydal jako pětadvacetiletý, bez znalosti francouzštiny, do Paříže. Za dva roky získal na pařížském Salonu zlatou medaili za obraz „Svatební poselství českého krále Ladislava k francouzskému dvoru krále Karla VII.“. Sňatkem s Hermínou Sedelmayerovou (1879), dcerou pařížského obchodníka s obrazy, vstoupil do vysokých pařížských společenských kruhů. S rodinou žil na Champs-Élysées, ale působil i v Praze, kde byl od roku 1893 členem profesorského sboru Akademie.

Věnoval se historické malbě i portrétu a zvečnil řadu přátel i známých osobností. Rád maloval krajinu, život na francouzském venkově, ale jeho doménou byla historická plátna. Roku 1896 byl zvolen mezi „čtyřicet nesmrtelných“. Následujícího roku byl za obraz „Tu felix Austria, nube!“ povýšen ve Vídni císařem Františkem Josefem I. do šlechtického stavu a od té doby se mohl podpisovat Václav Brožík z Valrose. Zemřel několik týdnů po padesátých narozeninách a pohřben byl na pařížském hřbitově Montmartre.

Drahomíra Samková

František Antonín Špork od Petra Brandla

KAM za prvním divadlem? (315 let)

Netřeba chodit příliš daleko. Postačí se vydat po stopách českého šlechtice a mecenáše umění. Po stopách muže, jehož jméno je spojováno s hospitem Kuks nebo areálem zámku v Lysé nad Labem. Řeč je o nejvýznamnějším členovi rodu – Františku Antonínu hraběti Šporkovi (1662–1738). Patřil k prvním, kteří v Čechách zavedli hru na lesní roh. Před 315 lety, v roce 1701, založil ve svém paláci Na Poříčí první šlechtické divadlo v Praze a později ještě italskou operní scénu. František Antonín Špork zemřel na zámku v Lysé nad Labem a pohřben byl v Kuksu.

Lucie Sládková

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

březen 1451 (565 let)

Vysláno **české poselstvo** k císaři Fridrichu III. s žádostí o vydání prince Ladislava. Císař prostřednictvím svých posílů sdělil českému sněmu zamítavou odpověď. Jedním z členů poselstva byl A. S. Piccolomini, který byl r. 1458 zvolen papežem (Pius II.), taktéž autor latinské Kroniky české.

16. března 1746 (270 let)

V Olomouci založil **baron Josef Petrasch** učenou společnost Societas eruditorum incognitorum in terris Austriacis, jejímiž členy byla řada domácích i zahraničních učenců. Společnost vydávala první vědecký časopis ve střední Evropě, který byl psán v duchu osvícenského katolicismu.

březen 1781 (235 let)

Po nástupu Josefa II. byla zrušena všechna **závislost domáckých klášterů** na zahraničních centrálních a zakázány vzájemné styky. Za představené se nesměli volit cizinci. Postupně měly být zrušeny kláštery, které se nezabývaly vyučováním, nepěstovaly vědu nebo nepečovaly o nemocné.

březen 1821 (195 let)

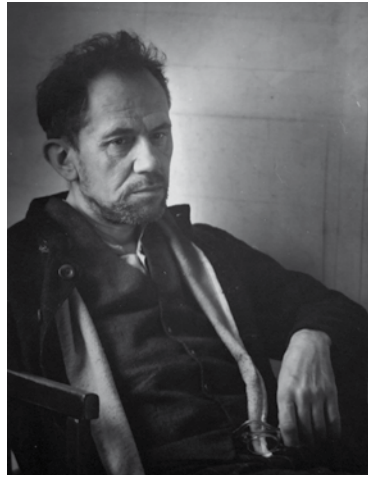
Protirobotní vzpoura na Moravě zasáhla 36 panství (Znojensko, Náměštsko, Brněnsko i Jihlavsko) s cílem přestat robotovat (nepřesný výklad berního provizoria z 8. února 1819). Do oblasti nepokojů bylo vysláno vojsko, jež hromadným zatýkáním a tělesnými tresty „revoltu“ potlačilo.

4. března 1836 (180 let)

Císař Ferdinand I. udělil vídeňskému bankovnímu domu Rothschildů **koncesi na stavbu první parní železnice** z Vídně do solných dolů v Haliči s odbočkami do Brna, Olomouce a Opavy, Dvorců a Wieliczky. Bylo to vítězství průkopníků a zakladatelů první parostrojní železnice v Rakousku.

Neobyčejný svět Sudka (120 let)

Josef Sudek, rodák z Kolína, se narodil 17. března 1896. Byl významnou osobností kulturního života v Čechách, uznávaný i ve světě. Svůj život zasvětil **fotografování**. Ovlivněn byl zejména Prahou a inspiraci našel také v přírodě. Do začátku druhé světové války se věnoval i reklamní, reprodukční a portrétní fotografii.

Josef Sudek na portrétu Antonína Horáka (1936)

Vyučený knihař Sudek experimentoval s fotografickým aparátem již v dětství. Jako fotograf samouk se svému řemeslu věnoval i poté, co přišel o pravou ruku během první světové války. Liboval si v detailech. Mnohé zachytil také na věcech, které ho obklopovaly v jeho ateliéru, který dnes nese jeho jméno. Ateliér ve dvoře domu na pražském Újezdě užíval od června 1927. Stal se pro něho nejen pracovištěm, ale především zdrojem inspirace. Prostor zachycoval ve všech denních a ročních obdobích, zevnitř i zvenku se zahradou. Fotografie komponoval jako obrazy, vždy viděné svou realitou.

Poupě bílé růže (1951)

Vnímáním světa nakazil řadu současníků i mladší generaci. Josef Sudek měl absolutní smysl pro kompozici a nadání pro zobrazení obyčejného předmětu neobyčejně. Zemřel 15. září 1976 v Praze a pohřben byl na kolínském centrálním hřbitově.

Marie Kulinkovská

Nebeský jezdec (100 let)

Letos si 18. března připomínáme narození čs. letce a válečného hrdiny **Josefa Brykse**. Jeho **neuvěřitelný životní příběh nezabránil tomu, že zemřel na vyčerpání v komunistickém koncentračním táboře**.

Narodil se v početné hanácké rolnické rodině v Laštanech u Šternberka. Vystudoval obchodní akademii a poté vojenskou akademii – specializace letecký pozorovatel. Následně byl přeškolen na stíhacího pilota. V roce 1939 se oženil s Marií Černou. Za okupace pomáhal čs. pilotům v útěcích do Polska a sám se vydal do emigrace 20. 1. 1940. V Maďarsku byl pod falešným jménem zatčen, vězněn a deportován na Slovensko. Jeho pravou identitu odhalila až manželka. Přesto uprchl a opět přes Maďarsko, Jugoslávii, Řecko, Turecko a Sýrii se dostal do Francie, kde zasáhl do bojů. Po kapitulaci Francie byl evakuován do Velké Británie a krátce sloužil u 310. čs. stíhací peruti

RAF. V dubnu 1941 byl přidělen ke 242. stíhací peruti a 17. června v severní Francii u Lille sestřelen. V zajetí se pětkrát neúspěšně pokusil o útek, byl mučen po prozrazení pravé identity a osvobozen až spojeneckými vojsky. Prodělal řadu operací, podruhé se oženil s Angličankou Gertrudou Rose, se kterou se vrátili do Československa, kde se jim v Olomouci narodila dcera Sonia (1946). Učil angličtinu a teorii létání na leteckém učilišti, Britové o něm natočili film „Srdce v zajetí“,

V Anglii 1941

310. čs. stíhací peruč RAF

ale po únoru 1948 byl zatčen. Ve vykonstruovaném procesu byl odsouzen na deset let těžkého žaláře – zemřel na infarkt 11. srpna 1957 v uranových dolech v Jáchymově. Jeho ostatky, jež byly tehdy tajně pohřbeny, byly identifikovány až v roce 2009. Major Josef Bryks je nositelem Řádu britského impéria, Řádu bílého lva, řady vyznamenání a in memoriam byl povýšen do hodnosti brigádního generála.

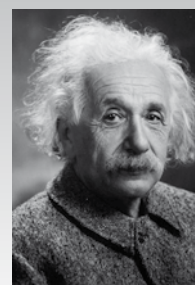
Alice Brabercová

1311
(705 let)
smlouva v Pasově
29. 3. 1311
Fridrich I.
Habsburský se vzdal nároků na Moravu

1786
(230 let)
veřejné pranýře
v průběhu března byly zrušeny v Praze Josefem II.

1916
(100 let)
obecná teorie relativity
20. 3. 1916
Albert Einstein teorií poprvé publikoval

Marný restart monarchie (95 let)

Poslední císař rakouský Karel I., král český Karel III., král uherský Karel IV., markrabě moravský atd., celým jménem Karel František Josef Ludvík Hubert Jiří Oto Maria Habsbursko-Lotrinský, se narodil 17. 8. 1887 na zámku Persenbeug v Dolním Rakousku. Mládí prožil tamtéž a občas pobýval také ve Vídni a v Čechách.

V roce 1911 se oženil se Zitou Bourbonso-Parmskou, se kterou měl 8 dětí. Po smrti prastrýce Františka Josefa I. usedl 21. 11. 1916 na rakousko-uherský císařský trůn.

Uherským králem byl korunován 30. 12. 1916, ale českým králem už ne. Období jeho krátké vlády bylo poznamenáno upřímně prozíravou snahou o ukončení první světové války. Jeho mírové snahy ale nikam nevedly, stejně jako úsilí o smír národů monarchie, jejíž rozpadu nezabránil. S rodinou se proto uchýlil do exilu ve Švýcarsku. Dvakrát se ale ještě pokusil „restaurovat“ monarchii. První pokus o monarchistický převrat proběhl před 95 lety, 27. 3. 1921,

v Maďarsku (druhý 20. 10. 1921 tamtéž). Málo se ale ví, že tehdejší vlády Československé republiky, Království Srbů, Chorvatů a Slovinců a Rumunska oznámily 30. března Maďarsku, že pokud Karel I. neodejde dobrovolně, vynutí si jeho odchod vojenskou silou. Karel se 5. dubna vrátil opět do Švýcarska a 1. dubna 1922 zemřel na ostrově Madeira, kde byl také pohřben. V roce 2004 jej papež Jan Pavel II. prohlásil za blahoslaveného. Na zámku v Brandýse nad Labem, kde mladý Karel a poslední český král prožil několik let, je od roku 2002 připomínán akcí „Audience u císaře Karla I.“

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

Důl? To je díra v zemi... (70 let)

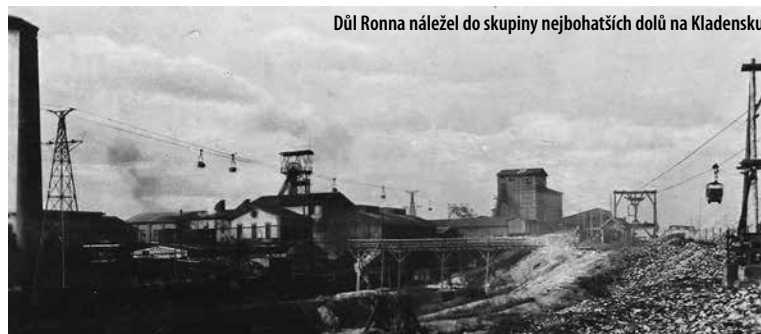
Pobavený úsměv uhlobarona Ptáčka z Cimrmanovy hry Posel z Liptákova a především jeho skutečných kolegů ztuhl v říjnu 1945 a definitivně zamrzl na jaře 1946. Přišel čas tzv. „znárodnovacích dekretů“, ve smyslu Předpisu č. 100/1946 Sb.: Dekretu prezidenta republiky o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků.

Příprava procesu znárodnění probíhala neobyčejně rychle a v široké politické shodě, včetně podpory bývalého londýnského exilu v čele s Benešem. Idea společného vlastnictví a správy průmyslových podniků se skloubila s „volným“ majetkem odsunutých Němců a kolaborantů a výsledkem bylo zestátnění dolů, bank, pojišťoven, hutí a závodů s více než 500 zaměstnanci. Opatření se týkalo i firem v oblasti potravinářského a lehkého průmyslu s více než 150 zaměstnanci. Celkem bylo v průmyslu postupně znárodněno více než 3 000 podniků (67 % z celkového počtu) a výrobní kapacita znárodněných podniků představovala dvě třetiny československého

průmyslu. V březnu 1946 se kromě zestátnění měnily i mnohé firemní štíty, a tak třeba 23. 3. 1946 byl důl Ronna přejmenován na Důl Klement Gottwald nebo 7. března 1946 se zpětnou platností od 1. ledna 1946 zřízen národní podnik Ostravsko-karvinské

kamenouhelné doly (OKD). Bohužel, stejně jako ve všech podobných případech v minulosti, fata morgána v podobě společného vlastnictví nakonec vždycky dopadne jako pověstná tombole ve filmu Hoří, má panenko...

Babok

Důl Ronna náležel do skupiny nejbohatších dolů na Kladensku

foto © www.zdarbuh.cz

1946
(70 let)
počátek studené války
5. 3. 1946
Churchill ve svém projevu poprvé použil výraz „železná opona“

1991
(25 let)
kardinál František Tomášek
27. 3. 1991
odstoupil z funkce pražského arcibiskupa

1996
(20 let)
Alžběta II.
27. 3. 1996
jako první britský monarcha navštívila Českou republiku

12. března 1846 (170 let)

Bylo vydáno nařízení, jež zostřovalo **zdravotní předpisy o ubytování dětí v továrnách**. Původní dekret nařizoval, aby chlapci a děvčata byli ubytováni odděleně, aby na každém lůžku spalo jen jedno dítě, aby děti byly alespoň 1x týdně umyty a učešány a každý osmý den aby dostaly čisté prádlo.

19. března 1896 (120 let)

Byl zahájen **provoz na prvním elektrifikované tramvajové lince v Praze** z Karlína do Vysočan. Starší elektrickou dráhu měly jen Teplice (1895), následovaly Most a Liberec (1897), Olomouc (1898), Ústí nad Labem a Plzeň (1899), Jablonec nad Nisou, Brno (1900).

26. března 1926 (90 let)

Některé ze vznikajících fašistických skupin (Českoslovenští fašisté a Národní hnutí) se sdružily v **Národní obec fašistickou (NOF)**. 2. ledna 1927 se v Brně sešel sjezd Velké rady fašistické, kde bylo zvoleno direktorium vedené R. Gajdou. Mládežnická organizace NOF se nazývala Omladina.

15. března 1931 (85 let)

V Praze se sešel **celonárodní sjezd nezaměstnaných**, kde na tisíc delegátů žádalo zrušení gentského systému podpory v nezaměstnanosti a plnou státní podporu pro všechny nezaměstnané. Konal se ve vysočanském Lidovém domě a jeho úkolem bylo též rozpracovat usnesení VI. sjezdu strany.

14. března 1991 (25 let)

Na shromáždění konaném v Bratislavě pod názvem „Národní oslavy 52. výročí vzniku Slovenského státu“, které pořádala Slovenská národní jednota, došlo k **napadení prezidenta Václava Havla** demonstranty. Bylo na něm též přijato memorandum požadující samostatnost Slovenska.

Rok 2016 je rokem Karla IV.

V letošním roce si připomínáme jedno významné výročí. Před 700 lety se totiž narodil český král a císař Svaté říše římské – Karel IV. Ambiciózní panovník evropského významu, vynikající diplomat, kterému se nejen v zemích Koruny české, ale také v čele říše dařilo udržovat mocenskou rovnováhu, byl pragmatickým vládcem a zároveň vizionářem, jehož zakladatelské dílo přetrvalo staletí.

Narození syna znamenalo pro královskou rodinu vždy důležitou událost. Nebylo tomu jinak ani 14. května roku 1316, kdy se v Praze Elišce Přemyslovně a Janu Lucemburskému narodil chlapec, pokřtěný tradičním jménem nejpřednějšího zemského patrona – Václav. Výrazně jej ovlivnila výchova na francouzském dvoře. Při téměř sedmiletém pobytu ve Francii, kde také přijal jméno svého kmotra francouzského krále Karel, se mu náhle otevřela cesta k rozsáhlému vzdělání. Významné politické i osobní kontakty na sebe nenechaly dlouho čekat. Přítelem se mu stal třeba Pierre Roger de Rosières – budoucí papež Kliment VI. I s jeho podporou se mohl Karel IV. později ucházet o říšský trůn. Také první Karlova manželka, Blanka z Valois, jej spojovala s francouzskými králi.

V hlubokém podzimu roku 1333 se Karel po dlouhých letech vrátil do Čech. Měl za sebou

pobyt v Lucembursku i vojenské zkušenosti v severoitalských signoriích.

Důležitosti Českého království si byl dobře vědom a spoléhal na ně více než na rodové Lucemburské hrabství. Mocenskou oporu i finanční zázemí hledal především v zemích Koruny české, nejprve jako markrabě moravský a později z pozice českého krále i císaře Svaté říše římské. Rezidenčním městem se mu stala Praha. Pozornost soustředil nejprve na úpravy Pražského hradu, ale časem ji rozšířil na oba břehy vltavské kotliny. Zvětšení a ohrazení dnešní Malé Strany, včetně Petřína, tzv. Hladovou zdí bylo jen drobným doplněním nejvýznamnější fundace, kterou Karel výrazně změnil Prahu. Založení Nového Města pražského v roce 1348, usazení mnoha řádů, výstavba svatyní, podpora rychlého osídlení řemeslníky, to vše vzbuzuje obdiv i dnes.

5. dubna 1355 docílil Karel IV. jedné významné mety. Byl korunován ve věčném městě císařem. Formálně tím bylo potvrzeno jeho postavení, které jej opravňovalo stát v čele Svaté říše římské a řešit problémy tehdejší Evropy. I v této roli se osvědčil.

V letošním roce bude jistě mnoho příležitostí seznámit se blíže s osobností Karla IV. Neváhejte je využít!

PhDr. Jaroslava Nováková, Prague City Tourism

VÝSTAVY

▪ **Národní galerie v Praze – Valdštejnská jízdárna**

15. 5. – 25. 9. Císař Karel IV. 1316–2016

Bavorsko-česká zemská výstava k 700. výročí narození.

kontakt: Valdštejnská 3, Praha 1

(www.ngprague.cz)

▪ **Pražský hrad – Císařská konírna**

15. 5. – 28. 9. Žezlo a koruna

kontakt: Pražský hrad – II. nádvoří, Praha 1

(www.kulturanhraze.cz)

Více na www.prague.eu

Frága – Praha či Otázka? (1050 let)

Je tomu 1050 let, co Prahu navštívil židovský, arabsky mluvící kupec a cestovatel, rodák z katalánské Tortosy, Ibráhím ibn Jákúb al Isrá'ílí at-Tartúší. Po studiích se usadil v Cordobě, odkud ho vyslal zdejší chalífa, snad al-Hakam II., k císaři Otovi a slovanským knížatům. Možná jako diplomata, snad jako obchodníka či dost možná jako prostého zvěda poměrů. Jisté je, že během své cesty navštívil také Prahu, o které pořídil dosud nejstarší písemnou zprávu.

Z Bordeaux doplul lodí k Obodritům (kmenový svaz Polabských Slovanů), kde navštívil Nakona a jeho hrad (dnes Mecklenburg). V Magdeburku navštívil císaře Otu a poté se vydal do knížecí Prahy Boleslava I. Domů se vracel přes Velehrad, Olomouc a Krakov, kde opustil území kontrolovaná Boleslavem. Po návratu do Cordoby sepsal své poznatky z cesty.

Přestože se Ibráhímův originál nedochoval, v 70. letech 19. století byl v Istanbulu nalezen rukopis „Kniha cest a země“ (Kitāb al-Masālik wa'l-Mamālik) andaluského muslima, geografa a historika Abú Ubaida al-Bakrího (†1094), který převzal doslovně jeho popis: „A co se týče země Bújislava (Boleslava), tedy její délka od města Frága (Praha) až k městu Kráková (Krakov) rovná se cestě tří týdnů. Město Frága je vystavěno z kamene a vápna a je největším městem co do obchodu. Přichází sem z města Kráková Rusové a Slované se zbožím. A z krajín Turků muslimové, židé a Turci rovněž se zbožím a obchodními mincemi. Ti vyvážejí od nich

Pohled na Prahu 1493, Schedelova kronika

otroky, cín a různé kožišiny. Jejich země je nejlepší zemí severu a nejzásobenější v potravinách. Prodává se tam za jeden kírát tolik pšenice, že vystačí člověku na měsíc, a za tutéž cenu tolik ječmene, kolik vystačí jezdcí na 40 dní, a dále za tento kírát deset slepic. V městě Frága vyrábí se sedla, uzdy a tlusté štíty, kterých se užívá v těchto zemích. V zemi

Bújima zhotovují se též lehké šátky z tenké tkaniny v podobě sítky, které neslouží k ničemu. Cena těchto je u nich stálá: 10 šátků za jeden kírát. Jimi obchodují a provádějí směnu mezi sebou. To je jejich jmění a hodnota všech věcí, za ně získávají pšenici, mouku, koně, zlato, stříbro a všechno ostatní...“

Kírát byl boleslavský denár (0,212 g), nejspíš nástupce pověstných plátěných šátečků (odtud

plátno – tedy platit). Přestože zanechal Ibráhím neobvyklé svědectví, je jeho obraz zvláště hospodářských a sociálních poměrů Čech i Prahy poněkud nadsazený. Nevysvětleným zůstává dnešní název Prahy, kterou Ibráhím nazývá Frága, kde překlad Frage z němčiny znamená otázka.

Luděk Sládek

Světový objev ve sbírce Českého muzea hudby

Ve sbírce Českého muzea hudby byl objeven vzácný tisk, který byl doposud považován za ztracený. Jedná se o libreto s notovým zápisem vídeňského dvorního básníka Lorenza Da Ponteho s názvem *Per la Ricuperata Salute di Offelia*, jehož text na podzim roku 1785 zhudebnili Antonio Salieri – dvorní skladatel italského původu, Wolfgang Amadeus Mozart a Cornetti.

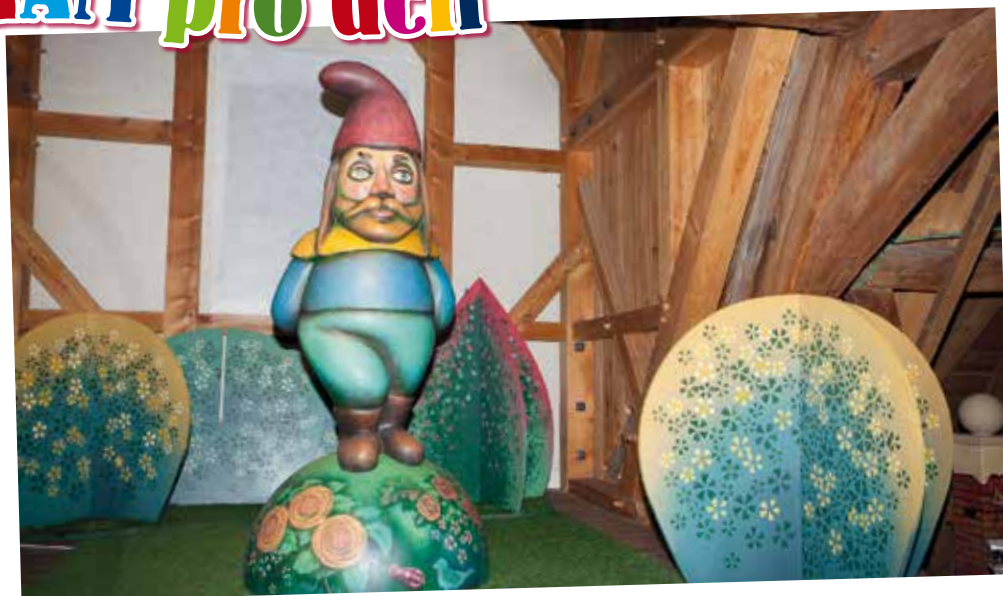
Libreto se dostalo do sbírek Národního muzea v 50. letech 20. století jako konfiskát, zpracováno bylo poprvé v roce 1976. Karta byla sice veřejně přístupná v katalogu libret Českého muzea hudby, ale podle ní by pravděpodobně nikdo nedokázal odhalit unikátnost tohoto drobného svazku, protože údaje o autorství jsou na libretu uvedené v zašifrované podobě a tak se také objevují v katalogizačním záznamu. V době katalogizace byla existence nejrůznějších informačních zdrojů a jejich dosažitelnost velmi omezená, takže nebylo možné autory jednoznačně identifikovat. V srpnu 2015 knihovnice Národního muzea provedla rekatalogizaci libreta, kdy se jí za pomoci internetových zdrojů a tištěných encyklopedií podařilo určit všechny zúčastněné autory. Unikátnost tohoto sbírkového předmětu určil německý muzikolog a skladatel Timo Jouko Herrmann při práci s našimi on-line katalogy.

Skladba *Per la Ricuperata Salute di Offelia* vznikla v roce 1785 u příležitosti uzdravení oblíbené anglické zpěvačky Nancy Storace, která byla ceněnou interpretkou Salieriho a Mozartova díla. Da Ponteho báseň vypráví příběh o zpěvaččině několikaměsíční hlasové indispozici. První zmínku o této skladbě uvádí Köchelův katalog Mozartových skladeb z roku 1937. Její existence je však deklarována pouze na základě dobových zpráv ve vídeňských novinách z roku 1785; exemplář tohoto díla byl v katalogu veden jako ztracený.

Jana Stránská

Více informací naleznete na
www.nm.cz
www.muzeum3000.cz

Trnkova Zahrada 2

Nová stanoviště, nové exponáty, nové příběhy. Tím vším je unikátní interaktivní Trnkova Zahrada 2, která je na pomezí výstavy, divadelního představení a animovaného filmu. Oživuje známou dětskou knihu Jiřího Trnky, a přináší tak dětem atraktivní možnost rozvíjet fantazii.

Původní námět

Knihu Zahrada asi mnozí z vás znají. Je to jedna z neznámějších a nejvydávanějších knih Jiřího Trnky, kterou malíř a filmař nejen ilustroval, ale také napsal. Poprvé vyšla v roce 1962 a velmi záhy se zařadila mezi nejoblíbenější knížky pro děti. Vypráví o pěti klucích, kteří objeví cestou do školy za rezavou brankou tajemnou, zarostlou zahradu, v jejíchž útrobách se setkají s různými, převážně zvířecími tvory a prožívají s nimi nejrůznější absurdní a směšná dobrodružství. Trnkova Zahrada neztratila ani po více než 60 letech nic ze svého půvabu a vtípu a baví dnes již třetí generaci čtenářů. Pro ty, kteří ji nečetli, číst nechtějí, neumějí nebo už to zapoměli, je zde „Originální kybernetoskop“: Trnkova ZAHRADA 2, který hrdiny knihy přenáší z média tištěného do média audiovizuálního. Cílem jeho autorů však není pouze mechanicky přenést obrázky a text knížky do veřejného prostoru, o což se ne vždy úspěšně snaží malá divadla. Podstatou projektu je hra, do které je interaktivně zapojen i divák.

Co je to Originální kybernetoskop?

Je to velkokapacitní audiovizuální stroj na zábavu, legraci a půvabné nesmysly. Byl zbudován na půdorysu knihy, výtvarného divadla, biografu, cirkusu a motokrosu. V jeho rozlehlých útrobách o rozloze několika set metrů čtverečních čeká malého (i velkého) návštěvníka řada neobvyčejných atrakcí a překvapivých setkání. Kuriózní a ne vždy přátelští obyvatelé Zahrady se zhmotní prostřednictvím animací, filmových triků a projekcí, ale i prostřednictvím nových, ještě nepatentovaných vynálezů, pro které byli autoři nuceni vymyslet názvy. Malí, odvážní jedinci (do váhy 30 kg) se mohou zúčastnit adrenalinové tříkolkové honičky se zlomyslným kocourem na kočkodromu, se svými rodiči pak navštívit slonograf, pomocí trpaskopu vstoupit do hlavy sádrového trpaslíka a odhalit jeho sen, zabrnkat si na štekafón, a když budou mít štěstí (smůlu), vynoří se z hlubin velrybária „moudrá“ velryba a počastuje je některou ze svých zničujících vědeckých přednášek na téma: velryba – včera, dnes a zítra. To vše můžete naživo zažít do 15. května v pražské Malostranské besedě.

Když malí nevědí, velcí poradí...

- 1. Ve kterém roce poprvé vyšla původní knížka Zahrada Jiřího Trnky?**
 - a) 1960
 - b) 1962
 - c) 1965
- 2. Jak dlouho trvala příprava Trnkovy Zahrady 2 – Originálního kybernetoskopu?**
 - a) 1 rok
 - b) 2 roky
 - c) 3 roky
- 3. V Malostranské besedě se nesetkáváme se Zahradou 2 poprvé. Pokolikáté už to tedy je?**
 - a) potřetí
 - b) počtvrté
 - c) popáté

? Svě odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/ souteže nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží vstupenku na výstavu a plakku výstavy.

Malostranská beseda
Malostranské náměstí 21, Praha 1
www.malostranska-beseda.cz

B GALERIE
MALOŠTRANSKÁ
BESEDA

Výstava

„Od plamene k LEDu“ v Národním technickém muzeu

V Národním technickém muzeu je až do září 2016 k vidění výstava s názvem „Od plamene k LEDu“, která je věnována historickému vývoji světelných zdrojů. Vystaveny jsou zde světelné zdroje, které dokládají důležité mezníky vývoje ve snaze člověka za pomoci elektřiny překonat tmu, ale i předměty z různých důvodů kuriózní a pro návštěvníky atraktivní.

První náznaky umělého elektrického osvětlení souvisejí s experimenty s elektřinou na samém počátku 19. století a položily základy dvěma pozdějším směrům vývoje elektrického světla. Experimenty s elektrickým obloukem daly vzniknout obloukovým a později výbojovým zdrojům světla, pokusy se žhavením drátu přešly ve vývoj žárovek. Oba uvedené směry existovaly v průběhu doby souběžně vedle sebe. Z českých vynálezců se obloukovou lampou proslavil František Křižík, o úspěch žárovky se zasloužily zahraniční osobnosti – Heinrich Göbel, Joseph Wilson Swan a Thomas Alva Edison, s jejichž dílem i životem je možné se nyní v Národním technickém muzeu seznámit.

Na výstavě zdobí vitríny nečekaně elegantní světelné zdroje: halogenové žárovky, xenonové výbojky, doutnavky, zářivky, jejich vývoj je zmapován dokonale. Interaktivní část výstavy představuje

prezentace žárovek LED, kde je možné si za pomoci mobilní aplikace žárovku zapnout a nastavit. Vývoj světelných diod v současnosti probíhá velmi rychle a můžeme se domnívat, že nahradí žárovky i výbojky, a oba směry vývoje elektrických světelných zdrojů se tak spojí.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Který prvek obsahovalo vlákno v žárovkách v 19. století?
 - a) uhlík
 - b) železo
 - c) dusík
2. Který světelný elektrický zdroj zdokonalil český vynálezce František Křižík?
 - a) žárovku
 - b) zářivku
 - c) obloukovou lampu
3. Kde můžete navštívit Národní technické muzeum?
 - a) v Praze na Letné
 - b) v Brně
 - c) v Praze na Václavském náměstí

? Svě odpovědi pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží volnou vstupenku pro 2 osoby do NTM.

otevřeno
út–pá 9–17.30
so a ne 10–18

Národní technické muzeum
Kostelní 42, Praha 7
tel.: +420 220 399 111
www.ntm.cz

SPRÁVNÝ ČAS NA ŠKOLNÍ VÝLET

ZOO CHLEBY

NABÍZÍME:

- KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY
- EKOLOGICKÉ CENTRUM VÝUKOVÉ PROGRAMY
- KONTAKTNÍ VÝBĚHY
- VOLNOČASOVÉ CENTRUM – VELKÉ HRŠTĚ
- SOCHY VYHUBENÝCH ZVÍŘAT

WWW.ZOOCHLEBY.CZ

ZOO CHLEBY, o.p.s., Václava Otty 1, 289 31 Chleby, okr. Nymburk
e-mail: info@zoochleby.cz

Za jarním sluníčkem

Klub českých turistů, oblast Praha, zve na ukončení staré a zahájení nové sezony. Všichni jste srdečně zváni na tradiční zahájení jarní turistické sezony v Praze, na akci „Za jarním sluníčkem“. Vybrat si můžete z pěších tras, cyklotras i tras běžeckých.

pěší trasy

6 km | start 10–12 hod. na Slunečním náměstí
(Lužiny – Luka – Hůrka)

10 km | start 9–12 hod. na stanici metra A Petřiny
(letohrádek Hvězda – Řepy – Prokopské údolí)

15 km | start 8–10 hod. na stanici metra B Radlická
(Dívčí hrady – Dalejské údolí – Řeporyje – Stodůlky)

25 km | start 7–9 hod. na stanici metra C Chodov
(Kunratický les – Modřanská rokle – Braník – Chuchle)

cyklotrasy: start 10–12 hod. na Slunečním náměstí
9 km | okružní trasa vhodná pro rodiny s dětmi, kočárky i in-line brusle

25 km | Řepy – Chrástany – Ořech – Lužiny

40 km | Lužiny – Černošice – Hlubočepy – Nová Ves

běžecká trasa: start 9 hod. Hlubočepy (u tramvajové točny)

10 km | pokud účastník trasy stihne do 90 minut, bude zařazen do slosování o ceny od firmy Hervis sports, losování proběhne v 11 hod. v cíli na Slunečním náměstí

cíl pěších a cyklotras: do 16 hod. na radnici MČ Praha 13, Sluneční náměstí

V cíli na vás čekají hry a soutěže pro malé i velké, prodej map, záznamníků a dalších turistických předmětů, prezentace Městské police hl. m. Prahy a mnoho dalšího.

Karel IV. zve na svůj hrad

Hrad Karlštejn, jeden z nejnavštěvovanějších českých hradů, zahajuje jarní sezonu již v březnu. Karlštejn si můžete projít denně mimo pondělí v časech od 9.30 do 16.00 hod. Unikátní kaple svatého Kříže a celý druhý prohlídkový okruh budou přístupny veřejnosti od 1. května.

V květnu si Karlštejn také připomíná 700. výročí narození svého zakladatele, císaře a krále Karla IV. Tomuto výročí se věnuje Národní památkový ústav v projektu „Po stopách šlechtických rodů“, letos – Lucemburský rok. Letos se na Karlštejně zaměřili na děti a ve spolupráci s metodickým centrem NPÚ pro vzdělávání v Telči připravili několik edukačních programů včetně dětských prohlídek. Nebudou chybět ani další zajímavé akce:

- **Posvátné prostory večerního Karlštejna** – mimořádné večerní prohlídky kaple svatého Kříže (květen, červen, září | každý pátek od 18 hod.; červenec a srpen každé pondělí od 19 hod.)
- **Karlštejnský poklad** – výstava s podtitulem Kultura císařského dvora Karla IV. (od 7. 5. v prostorách tzv. Konírny Císařského paláce)
- **Večerní putování hradem s překvapením** (každou středu o prázdninách)
- **Ať žije král! Ať žije císař! aneb životem Karla IV.** – život a vládu Karla IV. připomenou zcela nové noční prohlídky (15.–16. 7. a 12.–13. 8.)
- **Noc na Karlštejně** – 10 exkluzivních představení slavného muzikálu na nádvoří hradu (červenec a srpen)
- **Hradozámecká noc na Karlštejně** (27. 8.)

Více informací na
www.hradkarlstejn.cz

MUZEUM STŘEDNÍHO POOTAVÍ
STRAKONICE

navštiv a doporuč...

Velikonoční příběh na strakonickém hradě

Velikonoční výstava v unikátní Kapitulní síni strakonického hradu tentokrát trochu netradičně představí Velikonoce z církevního pohledu. Náš příběh začíná triumfálním vjezdem Ježíše do Jeruzaléma, provází skrze různá podobství k poslední večeři s apoštoly – přes Jidášovu zradu, zatčení Ježíše, jeho předvedení před Piláta až po jeho skon na kříži, vzkříšení a nanebevstoupení. Velikonoční výstavu, kterou doprovází prastaré plastiky a obrazy, si můžete prohlédnout od 19. března 2016 od úterý do pátku v době od 10 do 16 hodin, v sobotu, v neděli a ve svátky od 13 do 16 hodin.

Velikonoce na mlýně v Hoslovicích

Jen 17 km od Strakonice směrem na Volyni se nachází unikátní areál středověkého mlýna v Hoslovicích. Mlýn je možno navštívit a prohlédnout si zachovalé mlecí zařízení, původní mlýnské kolo, interiéry s expozicí, ale také krásnou okolní krajinu šumavského Podlesí. Rádi bychom vás pozvali na tradiční oslavu jarních svátků. Velikonoce pěkně po staročesku oslavíme již **19. března 2016** od 10 do 16 hodin. Těšit se můžete na ukázky zdobení kraslic, výrobu pomlázek a píšťalek, na vynášení Morany a na další lidové zvyky. Mlýn minout nemůžete, neboť už zdálky vás bude lákat vůně čerstvých mazanců a jidášů, pečených v klasické peci tak, jak to znáte z obrázků pana Lady. Těšíme se na vás.

Mlýn Hoslovice je doporučen jako ideální místo pro školní či rodinný výlet stejně jako pro organizovaný zájezd. Možnost kostýmovaných prohlídek.

Muzeum středního Pootaví Strakonice
tel.: +420 380 422 608
e-mail: informace@muzeum-st.cz

Mlýn Hoslovice
mobil: +420 731 907 308
e-mail: mlyn@muzeum-st.cz

Unikátní kaplická galerie Krampus

Rekonstruované sklepní prostory bývalého rožmberského pivovaru v Kaplici vás přenesou do atmosféry démonického světa „neživých“, tzv. Krampusů a Percht. Představí se vám 15 originálních masek Krampusů v životní velikosti a od letošního roku i několik nových exponátů.

Krampusové jsou démonické bytosti, které se objevují hlavně v období adventu. Jde o předkřesťanskou tradici, jež vznikla v rakouských Alpách a postupně se rozšířila do okolních zemí. V galerii si prohlédnete zblízka dokonale zpracované masky vyřezávané ze dřeva či kůže, pocházející z Horního

Rakouska z oblasti Freistadtu, i originální Krampus oděny a výbavu. „Každá maska je umělecké dílo. Masky jsou ručně vyřezávané z lipového nebo borového dřeva a ručně malované. Na každé masce jsou připevněné pravé rohy, především z muflonů, beranů, kamzíků a koz. Kožichy jsou pak šité z kůže horských koz nebo ovcí. Kostým obvykle doplňuje velmi hlučný kravský zvon, který má, podle pověsti, zahánět zlé lidi,“ přibližuje exponáty Stanislav Trs, ředitel Kulturního a informačního centra Kaplice, které galerii provozuje. Stěny sklepení zdobí též fotografie z kaplických Krampus show, které pořídili fotografové Petr Odložil a Petr Skřivánek, a promítán je filmový sestih z Krampus běhů z minulých let. Galerie byla otevřena v loňském roce a zatím ji navštívilo již přes 3 000 lidí. Od února do května je otevřeno ve všední dny po telefonické objednávce, v sobotu od 10 do 16 hod. (s polední přestávkou), v neděli je otevřeno pouze odpoledne od 13 do 16 hod. Po dohodě je možné domluvit i noční komentované prohlídky. Rodinné vstupné vyjde na 200 Kč.

-red-

foto © www.mestokaplice.cz

Genetický kód klíšťat rozluštěn

Vědcům se podařilo rozluštit genetický kód klíšťat, a otevřeli tak možnost k účinnější prevenci a léčbě chorob, které přenášejí. Výsledky výzkumu vědců z americké Purdueovy univerzity zveřejnil odborný časopis Nature Communications. Jejich studie identifikovala víc než 24 000 genů.

Klíště obecné (*Ixodes scapularis*) může obět infikovat lymfskou boreliózou, ale především klíšťovou encefalitidou, rozšířenou v oblasti od západní Francie po ruský Dálný východ, Mongolsko, Koreu

a západní Čínu. Česká republika zůstává i přes mírný pokles na prvním místě v počtu onemocnění klíšťovým zánětem mozku v Evropské unii. Loni bylo hlášeno 351 případů, dva lidé zemřeli.

Rozluštění genetického kódu může podle expertů objevit způsoby, jak proti klíšťatům bojovat pomocí repelentů, insekticidů či jiných prostředků. „Jsou vytrvalí a houževnatí. Nemusíme je ale nenávidět. Lidé by měli být informováni, měli by chápat rizika a vědět, jak chránit své zdraví,“ řekla novinářům Catherine Hillová, která americký vědecký tým vedla.

Vědci například poznali způsob, jak klíšťata zpracovávají velké objemy krve odčerpané z těla oběti a jak vyměšují. Našli také hormon, který u samic reguluje vývoj vajíček. Pokud by se našel způsob, jak tento vývoj blokovat, mohla by se zavést kontrola reprodukce klíšťat.

Lymfská borelióza je jako hlavní choroba přenášaná nakaženými klíšťaty velmi rozšířená především v USA. Každoročně podle statistik touto chorobou v zemi onemocní 300 000 lidí.

-mak-

foto © sk.wikipedia.org, autor Scott Bauer

Tábor jako na dlani

Nestává se často, aby člověk natrefil na něco zajímavého. Přesto se mi nedávno stalo, že jsem našel na internetu úžasný mědiryt. Pochází z přelomu 17. a 18. století a jeho autorem je jistý Bodenehr.

Rozměr listu je 27 x 18,5 cm a rozměr tiskové plochy 21 x 13 cm. Řeknete si, že nic moc velkého, ale zato krásného. Obraz vznikl technikou kolorovaného mědirytu v dílně Gabriela Bodenehra staršího, vydavatele, kartografa a mědirytce v Augsburgu roku 1700. Přestože nepatří k jeho neznámějším dílům, stojí jistě za pozornost.

-lgs-

Gabriel Bodenehr starší
(1673 – asi 1758)

Tábor, Bodenehr (1700)

Sládcí z Budvaru slaví

Přesněji řečeno, slaví 50 milionů hektolitrů piva, které uvařili za 120 let existence pivovaru. Stalo se tak letos – 11. února, a dosud státní pivovar tak potvrzuje dlouhodobý trend vzrůstajícího zájmu o pivo značek Budvar a Pardál. Za posledních deset let se roční produkce pivovaru zvýšila o 39 procent, přesto si pivovar zakládá na vaření piva osvědčenými remeslnými postupy.

Budvar vyvážá pivo do 76 zemí světa, a šíří tak dobré jméno nejen své, ale také povědomí o městu České Budějovice i České republice. V prvním roce založení 1895/1896 byl výstav pivovaru 35 223 hl a k uvaření milionu hl potřeboval pivovar 12 let (1907). Deseti milionů hl dosáhl pivovar v roce 1959, v roce 1996 to bylo 25 milionů hl. Jen pro představu, vyrobených 50 milionů hl piva by při současném průtoku Vltavy proudilo Budějicemi více než dva dny.

Ustavující valná hromada Českého akciového pivovaru (Budějovický Budvar je právním nástupcem) se sešla 15. dubna 1895 a první várku piva uvařil první sládek 7. října téhož roku. Za vznikem stáli především českobudějovičtí právovárečníci vedení Augustem Zátkou. ČAP tak navázal na historickou tradici vaření originálního budějovického piva v Českých Budějovicích.

Luis Brewer

foto © Budweiser Budvar

snímkem současného stavu tehdejšího bojiště od Libora Sváčka. Expozice bude ještě pokračovat tématy kinematografie, rozhlas, televize a nová média. Kompletní by měla být v roce 2017. Muzeum též provozuje vzdělávací workshopy či kurzy pro všechny věkové kategorie i handicapované zájemce (účast mají zdarma), semináře, koncerty, vlastní rozsáhlou specializovanou knihovnu a občerstvit se můžete v místní kavárně. Do 8. dubna 2016 se však do muzea dostanete zatím pouze na objednávku, od 9. dubna do konce roku však již bude muzeum otevřeno denně kromě pondělí v době 10–12.30 a 13–17 hodin.

Alice Brabrcová

Muzeum fotografie a médií

Na jihu Čech již několik let existuje významná instituce, která vytváří sbírky historické a především současné fotografie i fotografické a filmové techniky. Rozvíjí i vzdělávací činnost a spoluprací s tuzemskými i zahraničními institucemi.

Muzeum sídlí v historickém centru Jindřichova Hradce v pozdně renesanční jezuitské koleji z 16. století v blízkosti 15. poledníku, který městem prochází. Sbírkou muzea jsou tvořeny exponáty zapůjčenými od spřátelených institucí, hlavně Národního technického muzea a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, a také ve značné míře z darů soukromých dárců. Výstavní projekty se zaměřují na díla českých, ale i zahraničních fotografů, významných osobností dějin české fotografie

i současných tvůrců, profesionálních i amatérských fotografů. Od roku 2015 je zpřístupněna již druhá část rozsáhlé expozice Moc médií, která je zaměřena na krajinnou a prostorovou fotografii, němý a nezvukový film. K vidění jsou snímky od známých fotografů, např. Jindřicha Eckerta, Jiřího Barty, Karla Plicky či Jana Reicha, vystavena je také fotografická reprodukce výřezu Maroldova panoramatu, největšího obrazu v České republice, znázorňujícího bitvu u Lipan v r. 1434, s digitálním leteckým

Galerie Klatovy / Klenová hrad – zámek – galerie

Zřícenina gotického hradu, zámek a výstavy moderního umění – to je Galerie Klatovy / Klenová. Hrad Klenová, který se nachází 13 km západně od Klatov, se poprvé připomíná na konci 13. století. V dalších staletích přibyl zámecký palác, vnější opevnění a renesanční křídlo. V 19. století byl chátrající objekt přestavěn do podoby romantické zříceniny. Od roku 1964 zde sídlí galerie, jež se orientuje na současné umění. Nalézá se zde i stálá expozice zámeckého nábytku, českého umění 20. století a díla Vilmy Vrbové-Kotrbové.

Sezona 2016 bude na Klenové zahájena 25. března. 26. března budou slavnostně zahájeny 3 výstavy: v 15 hodin – Cesta 2016 – 13. ročník přehlídky výtvarných oborů ZUŠ Plzeňského kraje v 16 hodin – Linoryt I – výstava ze sbírek galerie v 17 hodin – Pavel Příbyl / Realita na hraně – výstava autorových fotografií

otevírací doba

březen, duben, říjen: út–ne, 10–12 | 12.30–16 hod.
květen, červen, září: út–ne, 9–12 | 12.30–17 hod.
červenec, srpen: po–ne, 9–12 | 12.30–18 hod.
vstupné: 70 Kč / 30 Kč (platí i pro jednu návštěvu Galerie U Bílého jednorožce a kostela sv. Vavřince)

www.gkk.cz

Interaktivní digitální hřiště nejen pro děti

Rozeznít podlahu, probudit sopku k životu, pohybem vybarvit zeď, zkusit si černé divadlo, ovládat planety ve vesmíru, stavět koleje a silnice. To vše a mnohem více si mohou vyzkoušet děti v novém digitálním hřišti TRIK v areálu bývalého depa dopravních podniků v Plzni.

Od 18. února do 24. dubna se proměnila část areálu v interaktivní digitální hřiště, kde děti mohou vstoupit do světa fantazie a přitom zůstat po celou dobu v pohybu. Areál DEPO2015, hojně využívaný v projektu Evropské hlavní město kultury, oživuje deset digitálních instalací. Děti zde najdou pískoviště, které vytváří virtuální pohoří, řeky nebo sopky, z různobarevných kostek si postaví trasy pro virtuální tramvaje, trolejbusy a auta. Díky spolupráci s Divadlem Alfa se v modelu černého divadla z dětí stanou herci, v jiné instalaci rytíři se světelnými meči. Barevná prolézačka jim názorně ukáže, jak

se skládají barvy. Malí návštěvníci se vyřádí i na měkké ploše, která se rozezní při pohybu a skákání. Všechny instalace propojuje dětský vláček. Výstava přináší zejména estetický zážitek z využití nových technologií a ukazuje možnosti jejich proměny na herní prvky.

K výstavě je každý víkend připraven bohatý doprovodný program: nedělní filmová promítání představí filmy Karla Zemana nebo aktuální animované filmy včetně Malého prince nebo Malého pána. Přípraveny jsou i dílny a workshopy pro děti.

Mireia

foto © DEPO2015

Na Šumavu se vrací vlci

Fotopasti na Železnorudsku, Lipensku, v Novohradských horách a v centrální části Šumavy zachytily volně se pohybující vlky. V loňském roce byli podle záznamů na více než pěti místech Národního parku Šumava, což je nejvíce za dobu, kdy jeho správa využívá k pozorování zvířat fotopasti.

Vlk obecný je největší psovitá šelma, dospělý jedinec v průměru váží 30 až 40 kilogramů. Na první pohled se podobá německému ovčákovi. V českých zemích byl vlk pronásledován a loven už od středověku. Na Šumavě byli poslední jedinci uloveni v letech 1891 až 1894. Nyní patří vlk mezi chráněné živočichy a jeho lov se trestá. Zatím rozhodně nelze hovořit o smečce či dokonce nějaké stabilní populaci. Potvrzené není ani rozmnožování. Lidé se vlkům nemusí obávat, jsou to velmi plachá zvířata, která se kontaktu s lidmi straní. Šumava navíc nabízí těmto šelmám dostatek potravin v podobě jelení zvěře, proto by nemělo docházet k tomu, že by vlci napadali hospodářská zvířata. S největší pravděpodobností jsou vlci původem z takzvané evropské nížinné populace, která se z Pobaltí a východní Evropy v minulosti rozšířila do Polska a severního a východního Německa, odtud dál migrují na jih a západ. Rozšiřování vlků potvrzuje zlepšování stavu ochrany přírody.

Jana Stránská

foto © Wikimedia Commons, autor Gary Kramer

Sopky u hranic

Při pobytu na Chebsku stojí rozhodně za návštěvu SOOS, národní přírodní rezervace s rašeliništi, minerálními prameny a bahenními sopkami, tzv. mofetami. Oblast SOOS, která se nachází zhruba 6 km severovýchodně od Františkových Lázní, byla v roce 1964 vyhlášena rezervací.

Jedná se o rozlehlé rašeliniště a slatiniště, kde vyvěrá velké množství minerálních pramenů a čistý oxid uhličitý v bahenních sopkách, tzv. mofetách. Navštívíte-li SOOS za deštivého počasí nebo po dešti, naskytne se vám pohled na bublající mofety. Pokud se sem vydáte v létě, budete si připadat jako v měsíční krajině. Kilometr a půl dlouhá podlážková naučná stezka vede přímo po vyschlém dně někdejšího jezera. Z něj zde zbyla sedm metrů silná vrstva křemeliny, tzv. křemelinový štít, který je pokládán za evropský unikát. Podél stezky jsou

foto © recikace

informační tabule přibližující geologickou činnost, která zde po dlouhá léta probíhala a stále probíhá. Na své si jistě přijdou také milovníci flóry, v NPR SOOS najdete široké zastoupení slanomilné vegetace. SOOS je také domovem celé řady chráněných živočichů. Do rezervace je možný vstup i se psem na vodítku. Otevřeno je denně od 19. března do 17. listopadu.

Jana Siglová

Bronzový poklad 3 000 let starý

Nedaleko Mezirolí u Staré Role na Karlovarsku byl v únoru 2016 nalezen bronzový poklad z mladší doby bronzové. Mezi 18 předmětů starými zhruba 3 000 let byly náramky, spony, faléry, nápažníky a prsten. Podle krajských archeologů patří nález mezi nejvýznamnější za poslední desítky let.

Počet 18 nalezených bronzových historických artefaktů (velikosti od malého prstenu až po velké, 30 centimetrů dlouhé spony) v tomto jediném depotu několikrát násobně převyšuje doposud známé objevy obdobných depotů na území Karlovarského kraje. Archeologové pokračují v průzkumu na místě nálezů, je totiž velká pravděpodobnost, že by tam mohli objevit další předměty.

Nálezce poklad objevil, když hledal kameny na svou zahrádku. Bude mu náležet deset procent z ceny pokladu, jehož hodnotu musí nyní nejprve vyčíslit odborníci. Všechny nálezy byly předány Muzeu Karlovy Vary.

Na Karlovarsku jsou podobné nálezy spíše výjimečné. Naposled byly v roce 2008 v Hroznětíně nalezeny dva srpy a bronzová sekyrka. Další nálezy podobné starých předmětů pocházejí z 80. let minulého století.

Jana Stránská

foto © Krajský úřad Karlovarského kraje

EXKURZE & DEGUSTACE

*Nestačí je vidět... Nestačí je cítit...
Musí se ochutnat!*

Navštívte Jan Becher Muzeum v centru Karlových Varů, kde se Becherovka od roku 1867 po dlouhých 143 let vyráběla. Přímo v prostorách muzea jsme pro Vás připravili milé překvapení: ochutnávku nejen výtečné Becherovky, ale i ostatních produktů firmy Jan Becher. Provedeme Vás naší bohatou expozicí včetně nově zrekonstruovaných sklepních prostor a ukážeme Vám množství dobových exponátů a fotografií. A protože přesné složení Becherovky je již více než 208 let tajemstvím, pozveme Vás na projekci filmu, který Vám možná odhalí některá tajemství výroby tohoto magického líkuru ze srdce Evropy.

ČEKÁME VÁS DENNĚ
9.00 - 17.00

T.G. MASARYKA 282/57, 360 01
KARLOVY VARY
tel.: +420 359 578 142,
muzeum@pernod-ricard.com
www.becherovka.cz

JAN BECHER MUZEUM

Sourozenci Ginzovi – – přes překážky ke hvězdám

Petr a Eva Ginzovi se narodili v Praze, tatínek Oto pocházel z tradiční židovské rodiny venkovského učitele ze Ždánic u Kouřimi. Naproti tomu maminka Marie (roz. Dolanská) byla nežidovského původu, dcerou venkovského učitele v Čibuzi na Královéhradecku. Lásky obou k esperantu prořala jejich cesty a vyústila v lásku na první pohled (na mezinárodním setkání esperantistů). Svatbu měli 8. března 1927. Za necelý rok se jim narodil syn Petr (1. 2. 1928) a o dva roky později pak dcera Eva (21. 2. 1930).

„Vidíme, jak se náš obzor šíří, připadáme si jako poutníci vystupující na vysokou horu. Nové daleké, neznámé kraje, které dříve byly zakryty naším nejbližším okolím, jeví se našemu zraku a dávají tušit další nezbádané pláně za nimi. My se však nedáme odstrašit a stoupáme stále výše, někdy rychleji a někdy méně rychle, abychom spatřili i ty vzdálené divy.“

Takto dobrodružně popsal patnáctiletý Petr Ginz roční redaktorskou práci při vydávání časopisu Vedem. Bylo to v terezínském ghettu, několik měsíců předtím, než byl i s většinou kamarádů zavražděn v plynové komoře v Březince. Ta slova ale výstižně popisují celý jeho život, který byl neustálým objevováním a překračováním obzorů, hledáním a naplňováním životního příběhu.

Rodiče byli nadšení esperantisté a vedli Petra i jeho o dva roky mladší sestru Evu k obecně lidským hodnotám překonávajícím omezení konkrétní víry či národa. Od mala děti trávily mnoho času v přírodě, sportovaly, četly a věnovaly se výtvarné tvorbě. Petr se zajímal o paleontologii, biologii, astronomii, zeměpis i historii. Kromě toho začal brzy psát – vedle povídek, které publikoval již v devíti letech, si troufl i na několik románů (jediný dokončený vyšel nedávno tiskem – „Návštěva z pravěku“). Když byl starší, oblíbil si dlouhé výlety do přírody v okolí Prahy – nejraději do Šárky či Dáblic.

V době protektorátu navštěvoval Židovskou školu v Jáchymově ulici, kde ho spolužáci zvolili starostou třídy. Již zde vydával školní časopis Rozhled, pomáhal s organizací celé řady akcí, vynalézal, psal, dokázal se ale i zapojit do nejedné klukoviny.

Transportem Ca byl 23. října 1942 odvezen do Terezína a umístěn na chlapecký domov 1 v budově bývalé školy (objekt L 417). Zde si chlapci vedeni charismatickým vychovatelem Valtrem Eisingerem ustavili po vzoru tehdy populární ruské knihy tzv. Republiku Škid. Na domově tak začala fungovat skutečná samospráva, v jejímž rámci se 40 kluků podílelo nejen na úklidu, ale i na přípravě kulturního a sportovního programu, vzájemném hodnocení, vedení večerních přednášek či vydávání již zmíněného časopisu Vedem. Petr jej inicioval a vedl

Sourozenci Petr a Eva Ginzovi (1934)

Rodina na procházce na pražských Příkopech

téměř dva roky, do tvorby ale dokázal kamarádsky a zároveň s pověstnou neústupností a humorem zapojit většinu tamních chlapců. V Terezíně se Petr nadále věnoval samostudiu i výtvarné tvorbě. Jistým mezníkem pro něj mohl být 7. listopad 1943, kdy v ghettu umírá jeho babička Berta Ginzová. Tento zážitek spolu s postupujícím věkem a zhoršující se situací v ghettu ho pak stále více nutí přemýšlet o příčině utrpení a o bytí, blízké mu byly myšlenky buddhismu. Od května 1944, kdy byla do ghetta převezena i jeho setra Eva, trávil mnoho času s ní a dalšími deportovanými členy rodiny. Po dovršení 16 let byl pracovně zařazen nejprve jako pomocník do kuchyně, později do litografické dílny, ale přesto dál zůstával v domově 1 v L 417. V září 1944 onemocněl a krátce poté byl 28. září zařazen do transportu do vyhlazovacího tábora Osvětim-Březinka. Bezprostředně po příjezdu neprošel selekcí a byl zavražděn v plynové komoře.

*„Lidé chodí s otevřenými očima a nevidí.
Lidé se neumějí dívat a učit se.“*
Petr Ginz, Vedem, Terezín 1943

Petr a Ilan, kresba Barryho Mundena

Titulní strana časopisu Vedem s Petrovou kresbou (29. 10. 1943)

Od jeho smrti uplynulo již více než sedmdesát let, a přesto jeho příběh i tvorba oslovují stále více lidí na celém světě. Kéž je jeho vytrvalé hledání přátelství, pravdy a smyslu věcí navzdory všem temnotám výzvou i pro nás. (F. Tichý)

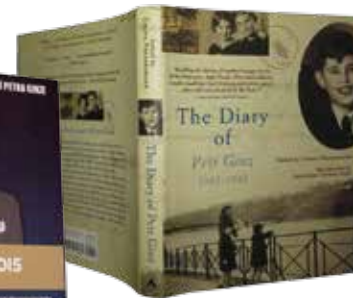
Připomínkou Petra Ginze je dnešním generacím také souprava Českých drah R 684 „PETR GINZ“, která se vydala na svou první z pravidelných cest z Masarykova nádraží v Praze do děčínského hlavního nádraží 14. 12. 2015.

Souprava R 684 „PETR GINZ“

Chava Pressburger ve svém ateliéru

Eva Ginzová prožila dětství v kruhu početné rodiny, obklopena zájmem i bratrskou láskou. Její dětský svět bezstarostnosti a laskavého pochopení ale končí podobně jako Petrovi s příchodem nacistů a vznikem protektorátu. Mění se na stále více a neúprosně ponižující a diskriminující život ve strachu z příštích dnů. Ironií osudu bylo, že ke svým čtrnáctým narozeninám dostala, podobně jako všichni „židovští míšenci I. stupně“, obsílku do transportu s cílovou stanicí terezínské ghetto. Tam dorazila transportem Ec z Prahy 17. května 1944. Nakrátko se tu setkala s bratrem a stejně jako on si začala psát deník. Na 28. září 1944 a loučení s Petrem vzpomíná v knize: „*Pořád jsem doufala, že vlak nepřijede, i když jsem věděla opak. Co se však dá dělat? Ráno jsme byly s Hankou (sestřenicí) ještě za nimi u šlojzky. Byl to hrozný pohled, na to nezapomenu do smrti. Okolo kasáren se tlačil zástup žen, dětí a starců, aby ještě naposledy viděli svého syna, muže, tatínka nebo bratra. Muži se vykláněli z oken, tlačili se jeden přes druhého, aby spatřili své nejdražší... Běžely jsme honem a donesly klukům každému ještě dva krajíce, aby neměli hlad. Protlačila jsem se zástupem, podlezla provaz, který odděloval dav od kasáren, a podala Petrovi chleba oknem. Měla jsem ještě čas mu podat skrz mřížie ruku a již mne ghettoou odehnal. Ještě že to tak dopadlo. Teď jsou chlapi pryč a zbyly nám po nich jen prázdné postele.*“ Petr s číslem 2392 odjel transportem Ek a spolu s ním s číslem 2626 i jeho bratranec Pavel (zemřel později v Dachau na tyfus).

Eva netušila, že Petr po příjezdu do Osvětimi neprošel selekcí (pravděpodobně byl zavražděn v plynové komoře v noci z 29. na 30. září 1944). Evy tatínek byl deportován do Terezína 11. února 1945, kde se shledal už jen s dcerou, a oba se dočkali osvobození ghetta. Do Prahy se vrátili již 14. května 1945, protože opustili Terezín ještě před vyhlášením karantény kvůli tyfu. Na okraj Prahy je dovezlo ruské vojenské nákladní auto a odtud šli pěšky. Doma se shledali s maminkou, Petr tu nebyl, ale naděje stále žila. Otu Ginze nedlouho poté navštívil Petrův přítel z Terezína Zdeněk Taussig a předal mu balíček s desítkami kreseb, maleb, grafik, skic a poznámek, které Petr vytvořil v Terezíně. Aby tatínek více nejitřil smutek, vše utajil.

Eva začala studovat gymnázium a zapsala se také do večerních výtvarných kurzů. Po komunistickém převratu v únoru 1948 odchází do emigrace s přítelem, pozdějším manželem Jindřichem

Pressburgerem do Francie. Odtud po roce odchází do Izraele, kde měli svatbu a Eva přijala jméno Chava (hebrejsky Eva) – Pressburger.

Rodiče byli již v důchodu, když jim Československé úřady povolily vystěhovat se za dcerou do Izraele. V té době navštívil Oto Ginz muzeum Jad Vašem a věnoval mu vše, co dostal od Zdeňka Taussiga. Když Eva po letech navštívila archiv muzea, zjistila, jak objemná složka Petrových prací se dochovala.

Eva je dnes uznávanou umělkyní – výtvarnicí v oboru grafiky, papírových koláží a kompozic. Svá díla vystavovala od roku 1964 v bezpočtu galerií po celém světě, včetně Památníku Terezín. Žije stále v Izraeli, nedaleko města Beerševy, v městečku Omer.

Petr a jeho cesta ke hvězdám

Ilan Ramon (1954–2003), izraelský bojový pilot a první izraelský kosmonaut, člen posádky raketonoplánu Columbia, měl s sebou při své vesmírné misi několik symbolických předmětů. Mimo jiné také kopii kresby Petra Ginze, kterou získal v památníku Jad Vašem. Petr fascinován vesmírem se v ní pokusil zachytit svou představu pohledu z Měsíce na Zemi.

Eva na okolnosti letu Columbie vzpomíná: „Ilan Ramon mi telefonoval z NASA v Houstonu, kde byl na přípravném výcviku na let do vesmíru, a řekl, že s Petrovou kresbou na palubě se mu zdá, že usku- tečňuje Petrův sen...“ Mise raketoplánu Columbia

Plukovník Ilan Ramon, listopad 2001

STS-107 odstartovala 16. 1. 2003 a trvala 15 dní 22 hodin a 21 minut. Na zpáteční cestě byl 1. února 2003 (přesně na Petrovy 75. narozeniny) během přistávacího manévru zcela zničen. Nehodu nikdo nepřežil.

Eva se rozhodla získat Petrovy deníky, které později vydala knižně jako „Deník mého bratra“. O několik let později spolupracovala také na knize „Princ se žlutou hvězdou – Život a podivuhodná putování Petra Ginze“, autora Františka Tichého, ředitele Přírodní školy v Praze, oceněné Zlatou stuhou 2015.

Co je a není obyčejné

Pokus o vyvraždění evropských Židů za druhé světové války zůstává i více než 70 let po jejím skončení tématem, které vzbuzuje silné emoce. Pro mne jsou nejsilnější výpovědi z oné doby hrůzy let 1939–1945 právě autentická svědectví. Mezi nimi jsou zvláště výmluvná ta, která nepoznamenal odstup od popisovaných událostí, na prvním místě deníky. Právě k takovým dílům patří i každodenní válečné záznamy Petra Ginze. Ve svých denících od září 1941 do února 1942 ještě nepíše o koncentračním táboře, terezínském ghettu. Jeho pečlivé zápisy však plasticky vykreslují to, co historici později nazvali „ghetto bez zdí“. Toto základní poselství shrnuje v jediné větě z prvního dne roku, jehož konec již trávil v koncentráku. Prvního ledna 1942 si zapsal: „*Co je teď zcela obyčejné, vzbudilo by v normální době jistě rozruch.*“ S vědomím toho, co následovalo, je možno číst Ginzovy deníky i jako zlověstnou predehru. Poslední zápis Petra Ginze v denících, které ještě psal v milované Praze, byl učiněn v neděli 9. srpna 1942. „*Dopoledne doma,*“ stojí u tohoto data. „*Jak příznačné! Den ještě neskončil, ale jako by už nic nemělo následovat.*“ (výňatek z předmluvy Leo Pavláta k nalezeným deníkům Petra Ginze)

Pro Památník Terezín text upravil Luděk Sládek

Petrova kresba „Měsíční krajina“ v pozadí se Zemí

Zámecké zahrady v Děčíně

V rámci zahájení turistické sezony se již 19. března otevřou barokní zámecké zahrady děčínského zámku. V den slavnostního otevření čeká na návštěvníky pestrý program.

Zahrady zámku patří ke skvostům českých památek. Častokrát jsou to právě ony, které lákají k návštěvě té či oné lokality. Zámek v Děčíně se o obnovu svých zahrad snaží teprve od roku 1991, kdy byl zdevastovaný zámek vrácen městu, přesto se díky umu tamních zahradníků i vedení zámku daří obnovovat nejenom významné historické sbírky, ale právě i zahrady. Okrasná Růžová zahrada patří mezi nejkouzelnější části zámeckého areálu a od června se stane i vstupní branou připravované výstavy „Chrámový poklad“, která bude součástí prohlídkového okruhu „Barokní perly zámku“. Při této příležitosti budou vystaveny nově zrekonstruované vzácné sakrální předměty. „Růžová zahrada našeho zámku je skutečně malebná, výhledy z jejích teras na město a okolí lákají k romantické návštěvě i svatebním obřadům, k těmto účelům je hojně využívána,“ uvádí Ing. Iveta Krupičková, ředitelka zámku Děčín. Zámek má celoročně otevřené dvě prohlídkové trasy – „Zlatá léta děčínského zámku“ a „Návštěva u knížete Františka Thuna“. Od dubna do října je přístupný ještě třetí okruh „Barokní perly zámku“ a prohlídka s Černým rytířem určená především pro rodiny s dětmi. Dlouhodobým záměrem je navázat na historii zámku, který byl vždy centrem společenského a kulturního života regionu. Již dnes, s počtem přes 50 000 návštěvníků za rok, patří mezi nejnavštěvovanější památky Ústeckého kraje. Na zámku se během roku koná i mnoho koncertů a divadelních představení.

-abra-

foto © zámek Děčín

Navštivte historické královské město Litoměřice a ponořte se do časů Karla IV.

Stejně jako v celé České republice, také v historických Litoměřicích se v roce 2016 slaví výročí narození osvíceného panovníka Karla IV. Ten v tomto malebném městě vlastnil hrad, ve kterém několikrát pobýval. Při jedné z návštěv věnoval Litoměřickým svahy Radobýlu k zakládání vinic, a tím významně přispěl k rozvoji českého vinařství.

„Oslavte s námi Rok Karla IV. (nejen) na Jarním jarmarku řemesel a ručních dovedností!“

Hrad Litoměřice – 19. března od 10 do 18 hodin

V tento den se prostory hradu tradičně zaplní stánky s nejrůznějším sortimentem, který připomíná příchod jara. Těšit se můžete na kraslice, perníčky, háčkované ozdoby, květinové vazby, výrobky z ručního papíru a mnoho dalšího. Chybět nebudou dílničky pro děti, doprovodný kulturní program a prodej vín burgundských odrůd na počest Karla IV.

Přehled dalších akcí v rámci Roku Karla IV. najdete na turistickém portálu.

www.litomerice-info.cz

Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad
Podporováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj
„Vše přečtane šir snem!“

www.nutb2severozapad.cz

www.eurps.eu

Děčín, město, které musíte vidět

Romantické výhledy, adrenalinové zážitky, naučné stezky, cyklostezky, to vše nabízí město Děčín – srdce severu. Aktivní odpočinek spojený s magickou historií města můžete u nás prožít v každém ročním období.

Město se totiž pyšní mnoha nej. Navštívit můžete unikátní via ferratu, první zajištěnou skalní cestu v centru města, největší komplex via ferrat v ČR. Naproti nad řekou Labe se na skalním masivu vypíná zámek s dalším nej – nejdelsí přístupovou cestou. Okolí zámku nabízí nově zrekonstruované zámecké zahrady a park, v jehož těsném sousedství vede další nej – nejfrekventovanější cyklostezka v ČR (Labská stezka). Vstupuje tu do nehlubšího pískovcového kaňonu Evropy a nabízí monumentální pohled

na neopakovatelnou scenérii. Podobné zážitky na vás čekají při plavbě výletní lodí nebo na raftu. Díky své poloze se může Děčín chlubit dalšími dvěma nej. Titulem nejzelenější okresní město a nejnižší položené město v ČR. Za zmínku jistě stojí také nejvyšší stolová hora v ČR – Děčínský Sněžník s jednou z nejstarších kamenných rozhleden. Dalším nej v okolí Děčína je největší pískovcová

brána v Evropě – Pravčická brána. Všechna nej stojí za návštěvu, ale chvíle volna můžete prožít třeba v zoologické zahradě, přímo v srdci města. Nepřízeň počasí vám vynahradí aquapark s tobogány, nebo se můžete zastavit v moderní městské knihovně s kavárnou a infocentrem.

Přijďte a přesvědčte se sami. Děčín stojí za návštěvu.

www.idecin.cz

Kouzlo starých bankovek ožívá v muzeu

Bankovky severočeských sběratelů, kterými lidé platili od vzniku Československa až do rozpadu federace, ukazuje výstava v Regionálním muzeu v Teplicích. Nejstaršími, které jsou na výstavě, platili lidé již v roce 1918.

Návštěvníci muzea si mohou prohlédnout, čím platili lidé po vzniku Československa, jaké papírové bankovky používali obyvatelé země za druhé světové války a co měli lidé v peněženkách před rozpadem federace. „Výstava prezentuje cennou sbírku papírových platidel. Zajímavé jsou nejen dobou vzniku, ale i výtvarným zpracováním,“ řekl kurátor numismatické sbírky muzea Viktor Keller.

Na grafických návrzích platidel se za každé doby a každého režimu podíleli ti nejlepší umělci. Byl mezi nimi třeba Jan Mráček, Max Švabinský nebo Alfons Mucha.

Autoři bankovek také často volili stejná témata. Třeba husitství nebo osobnost Františka Palackého se na platidlech několikrát opakují. Bankovky

mají dnes nejen historickou hodnotu, která ilustruje dobu jejich vzniku, ale také sběratelskou. V roce 2011 vydražil sběratel bankovku z předválečného Československa za 260 000 korun. Za tu cenu získal do hněda laděnou pětistovku z roku 1923 s hlubotiskem a jednou perforací.

Výstavu v teplickém muzeu připravili sběratelé z regionu s numismatiky tak, aby se zájemci mohli seznámit nejen se samotnými bankovkami, ale i s procesem jejich vzniku a ochrannými prvky, které brání jejich padělání. Nechybí představení pomůcek pro sběratele a literatura.

Na bankovky se do Regionálního muzea v Teplicích můžete přijít podívat až do 17. dubna 2016. -mak-

Jantarová komnata ve Frýdlantu

Slavná Jantarová komnata z Petrohradu, jejíž osud je od konce druhé světové války neznámý, je údajně ukryta ve sklepeních zámku v severočeském Frýdlantu. Jsou o tom přesvědčeni Bavoři Erich Stenz a Georg Mederer, kteří se již několik let snaží o její nalezení. Jantarovou komnatu v roce 1716 daroval ruskému caru Petru I. pruský panovník Bedřich Vilém. V roce 1941 ji Němci u Petrohradu demontovali a až do jara 1945 byla uložena v Königsbergu, dnešním Kaliningradu. Od roku 1945 po ní hledači pokladů neúspěšně pátrají, a to například v Krušných horách, na Šumavě či v Rakousku. Pátralo se po ní i na zámku Sychrov, ale veškeré průzkumy byly zatím neúspěšné. -abra-

Původní jantarová komnata, 1931

foto © Wikimedia Commons

Zahajte svou sezónu v Ústí nad Labem!

Ústí nad Labem a jeho okolí je pro turisty i cyklisty atraktivní v každé roční době. Univerzitní město ležící v Labském údolí v srdci Českého středohoří je díky dobré dopravní dostupnosti, kvalitě služeb a možnostem ubytování přirozenou branou do romantického kraje Labských pískovců, ale i na hřebeny Krušných hor. Město samotné nabízí řadu možností sportovního, kulturního a relaxačního využití a také velký počet kulturně historických památek.

Při své návštěvě byste neměli vynechat:

- Hrad Střekov a Masarykovo zdymadlo
- Výletní zámeček Větruše a lanovou dráhu
- Muzeum města Ústí nad Labem

- Muzeum civilní obrany s dětským zážitkovým parkem
- Zoologickou zahradu
- Kostel sv. Floriána v Krásném Březně

- Zámek a pivovar ve Velkém Březně
- Soubor lidové architektury a Železniční muzeum v Zubnicích
- Minipivovar Na Rychtě
- Vaňovský vodopád a skalní útvar Vrkoč

Okolí města je hustě protkáno sítí cyklostezek, z nichž nejnámější je bezesporu Labská stezka, která je oblíbená především díky působivé přírodě, množství památek a nepřehlednému terénu. Cyklisté budou moci od letošního roku využít i služeb Cyklopointu u hlavního nádraží poblíž Labské stezky, místa se širokou škálou služeb a informací pro cyklisty. **Slavnostní otevření Cyklopointu** s bohatým sportovním a kulturním programem proběhne začátkem dubna. Cyklistům slouží také webové stránky www.usti-nad-labem.cz/cykloportal, kde naleznou veškeré informace o cykloturistice.

V rámci každoroční akce „Zahájení turistické sezóny v Ústí nad Labem“ bude od poloviny března připraveno mnoho akcí nejen pro cyklisty a turisty, ale i pro všechny návštěvníky města. Zámky, hrady, muzea, technické památky nebo zoologická zahrada připravily jako každý rok bohatý program. Více informací naleznete na www.usti-nad-labem.cz

Informační středisko města Ústí n. L.
Mírové nám. 1/1, 400 01 Ústí nad Labem
e-mail: info.stredisko@mag-ul.cz
tel.: +420 475 271 700
www.usti-nad-labem.cz

foto © Regionální muzeum v Teplicích

Liberec chystá nové komentované prohlídky

Komentovaná prohlídka pro dospělé (květen–září)

Nový průvodcovský okruh po Liberci vás zavede mimo jiné do tajemného Liebiegova městečka, kde vás seznámíme s významnou průmyslovou rodinou Liebiegů a ukážeme vám neprávem opomíjenou část Liberce, která je významná z hlediska své architektury. Prohlídky se konají vždy ve čtvrtek od 16.00 do 18.00 hod.

trasa: Liebiegovo městečko – Domovina – kostel sv. Vincence z Pauly – ulice Na Perštýně – Krematorium – výzkumné ústavy – bývalý Anenský dvůr

Podvečerní dětská prohlídka s rytířem (červenec–srpen)

Originální trávení pátečního večera nabízí speciální komentovaná prohlídka centra Liberce, na které se děti i jejich rodiče dozví zajímavosti z dějin našeho města. Během prohlídky možná potkáte i radničního rytíře, který se občas prochází po náměstí. Pokud bude v dobrém rozmaru, můžete se s ním vyfotit. A pro chytré děti, které budou dávat pozor během výkladu, má připravený i malý dáreček.

Prohlídky se konají od července do srpna vždy v pátek od 18.00 do 19.00 hod.

Prohlídka se uskuteční za každého počasí. Děti, které se zúčastní podvečerní prohlídky města, obdrží voucher na bezplatný vstup do Severočeského muzea, kde na ně čeká doprovodný rytířský program.

trasa: nám. Dr. E. Beneše – Kostelní ulice – Sokolovské náměstí – Valdštejnské domky – Tovaryšský vrch – Frýdlantská ulice – Divadlo F. X. Šaldy – nám. Dr. E. Beneše

Kapacita obou prohlídek je omezená, proto je dobré se předem objednat v infocentru.

Výběr z dalších akcí

11. 6. Liberecký jarmark

17. ročník tradičního středověkého jarmarku s doprovodným programem.

28. 7. – 31. 7. Benátská!2016

Tradiční rockový festival ve Vesce u Liberce.

červenec–srpen Léto na náměstí

Kulturní a sportovní akce na náměstí před radnicí.

10. 9. Dny evropského dědictví

Otevření běžně nepřístupných památek veřejnosti.

Městské informační centrum Liberec
náměstí Dr. E. Beneše 23, 460 59 Liberec
tel.: +420 485 101 709
e-mail: info@visitliberec.eu
www.visitliberec.eu

EURO REGION TOUR 2016

18–19/3/2016

EUROREGION TOUR 2016

16. ročník mezinárodního veletrhu cestovního ruchu
www.euroregiontour.cz

VÝSTAVIŠTĚ EUROCENTRUM
JABLONEC NAD NISOU
www.eurocentrumjablonec.cz

Otevírací doba:
pá 10.00–18.00 / so 9.00–15.00
VSTUP ZDARMA

Mapa zážitků Moravy a Slezska

Mapa čtyř moravských krajů (Jihomoravského, Moravskoslezského, Olomouckého a Zlínského) upoutá na první pohled atraktivními fotografiemi, v samotné mapě je vyznačeno u každého kraje deset lákavých turistických cílů a jeden „horký tip“ pro milovníky fauny, hornických dobrodružství nebo ty, kteří si chtějí vyzkoušet, jak zábavná je věda. Tvůrci materiálu nezapomněli ani na výčet pravidelně se opakujících akcí, ať už jde o akce kulturní, gastronomické nebo sportovní.

Mapu využijí domácí i zahraniční turisté. Celkový náklad 40 000 výtisků je určen jak pro Českou republiku, tak pro anglicky, německy, polsky, rusky nebo italsky mluvící návštěvníky. Mapa bude distribuována přes veletrhy cestovního ruchu a zahraniční zastoupení agentury CzechTourism ve vybraných zemích.

www.kr-jihomoravsky.cz

**STRUČNÝ MANUÁL
K POCHOPENÍ
SOUČASNÉ MIGRAČNÍ KRIZE**

Václav Klaus, Jiří Weilg
s kresbami Jiřího Slívy

OLYMPIA

Stěhování národů s.r.o.

Vlna ilegálního masového přistěhovalectví do zemí Evropské unie se dotýká životů stovek milionů Evropanů. Protože je to mimořádně vážné

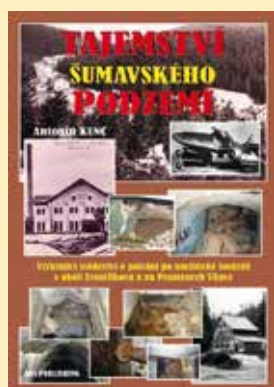

téma, je tomuto problému věnována kniha Stěhování národů s.r.o., která je napsaná s nutnou mírou stručnosti a přehlednosti. Jejím primárním cílem je polemizovat se všudypřítomnou „prouprchlickou“ propagandou.

Kniha je doplněna výstižnou grafikou Jiřího Slívy. Jeho kresby ale nejsou pokusem o zlehčení vážné problematiky, nýbrž originálním komentářem atmosféry, ve kterém debata (nebo spíše nedebata) o migrační krizi probíhá.

„Jsme si vědomi, že žijeme uprostřed dějů, které mají obrovskou dynamiku. Neznáme a nemůžeme přesně znát cesty, kterými se budou dále vyvíjet. Považujeme však za svou povinnost přispět k lepší orientaci v hluku dnešní propagandy,“ říkají autoři.

cena: 199 Kč, www.iolympia.cz

Antonín Kunc Tajemství šumavského podzemí

V roce 1999 byl na Pramenech Vltavy zahájen přísně utajovaný „hydrogeologický průzkum“, jehož skutečné poslání bylo známé jenom malému okruhu zasvěcených osob. V nedalekém Františkově totiž za války stála velká továrna na výrobu dílů pro stíhačky Messerschmitt Me-262. Ukazuje se, že „hydrogeologický průzkum“ je pouze zástěrkou. V podzemí se totiž nachází ještě jedna podzemní továrna, kde pracovali sovětští zajatci...

cena: 299 Kč

www.aospublishing.cz

Kateřina Winterová, Linda Rybová Vaříme podle herbáře 3

Ve třetím díle kulinářského bestselleru vám Kateřina Winterová a Linda Rybová představí další hity ze svého televizního pořadu Herbář. Inspiraci k úpravě bylin, přípravě kosmetiky a skvělých jídel autorky posbíraly při svých toulkách přírodou ve všech ročních obdobích, ve starých kuchařkách, lidové tradici i v po staletí opečovávaných herbářích. Přes 200 receptů, návodů a rad doplňují detailní informace o více než 30 bylinách, umělecké fotografie Adama Holého a tipy na domácí léčiva od dědka kořenáře Břetislava Nového. Svou troškou do mlýna přispěly i propagátorka biostravy Hanka Zemanová či mistryně světa ve vaření marmelád Blanka Milfaitová. Neméně pozornosti je tentokrát věnováno udržitelnému rozvoji.

cena: 399 Kč

? Ve kterém roce začala Česká televize vysílat lifestylový kulinářský pořad Herbář?

- a) 2011
- b) 2012
- c) 2013

Své odpovědi nám posílejte do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

 Edice

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop nebo na telefonním čísle 387 222 555.

Poklad z Pardubicka

Je to až k nevíře, kolik se dá najít pokladů, když chceme. Také v Pardubickém kraji se koncem loňského roku našel unikátní soubor stovek českých denárových mincí z přelomu 10. a 11. století. Nález obsahuje také dosud neznámé mince, které spolu s ostatními rozšíří sbírky Východočeského muzea v Pardubicích.

Podle odborníků nemá nález svým rozsahem i stupněm dochování na území střední Evropy obdoby. Pravděpodobně byl uložen v keramické nádobě a dosud nalezený obsah čítá více než 400 kusů celých mincí a přes 300 zlomků. Stříbro je vysoké kvality, tehdy používané pro export na mezinárodní trhy. V 10. a 11. století nebyly mince běžným platidlem. Razily se v knížecích sídlech, ale zcela zmapována tato síť není. Je dost možné, že nalezený poklad podhalí některá z těchto tajemství.

Nález pochází z neklidných časů přelomu vlády Boleslava II. a Boleslava III. Na svou dobu se jednalo o opravdu velké jmění, které podle dnešních zákonů připadne Pardubickému kraji, který je zřizovatelem muzea. To pak nálezci vyplatí zákonnou odměnu, jejíž výše může být až několik milionů korun. Jak ale vyčíslit hodnotu něčeho, co má z pohledu historického takřka nevyčísitelnou hodnotu? Nějaké kompromisní řešení se ale jistě najde. Místo nálezu se stále tají, protože existuje reálná možnost zvýšeného zájmu o tuto lokalitu ze strany „hledáčů pokladů“ ještě dříve, než archeologové lokalitu podrobně prozkoumají. Muzeum předběžně přislíbilo, že mince by mohla veřejnost spatřit již letos na podzim. Alois Rula

Mince z 10. stol. s fragmenty nádoby, ve které byly uloženy

Na školní výlet za řemesly do Orlických hor

Rukodělná práce je obzvlášť v dnešní době pro mnohé bránou do zcela jiného světa. Cílem řady workshopů a kreativních dílen je umožnit všem, kteří mají zájem, jedinečnou příležitost užít si tento zážitek – vyzkoušet si řemeslo a vyrobit si například vlastní peněženku, opasek, keramickou misku nebo proutěný košík pod odborným dohledem.

Rokytnice v Orlických horách – Šup s dětmi do sýpky

Rokytnice je jedním z mála míst, kde jsou zachovány ještě původní roubené měšťanské domy a chalupy jako pozůstatky kdysi dřevěné výstavby města – domy s podsíní, podloubím a vysokými míšty. Městečko je ukázkou dřevěné lidové architektury, která je viditelná v celých Orlických horách. Nepřehlédnutelným je zdejší kostel Všech svatých. Naše pozvání je do nového moderního a interaktivního Muzea Orlických hor, které vzniklo v prostorách bývalé sýpky. Muzejní expozice „Přírodou za řemesly Orlických hor“ přibližuje velmi přitažlivou formou tradiční řemesla ve vazbě na přírodní zdroje. Impozantní je prosklená 11 metrová voliéra s třípatrovým modelem lesního biotopu s více než 50 druhy živočichů, jež se v Orlických horách vyskytují. Prohlídku lze rozšířit o program Řemesla zaniklá, oživovaná a živá a vyzkoušet si náročnost řemesel na vlastní kůži. Kreativní dílny najdete v podkroví, kde má každá dílnička svůj stůl a vitrínu se znázorněným postupem. Nechybí ani instruktážní film. (www.sypka-moh.cz)

Za řemesly do Deštného v Orlických horách

Deštné je tradiční turistické centrum Orlických hor. Uprostřed obce stojí kostel sv. Maří Magdalény od architekta J. B. Santiniho Aichela. Nedaleko pak zajímavě koncipované Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel. Ve svých expozicích přibližuje

život a práci horalů, ale představuje také rozsáhlou sbírku z historie zimních sportů včetně ucelené kolekce z historie i současnosti skibobového sportu, držící primát ve světě. (www.destne.info)

Po Staré cestě se můžete vydat za tóny místní zvonkohry, která se rozeznívá v každou celou hodinu od 10 do 18 hod. a je umístěna před Ateliérem zvonáře a hrnčířky, kde lze strávit příjemné chvíle i si zakoupit originální dárky. V rámci keramických nebo rolničkových workshopů tu můžete za asistence lektora vyzkoušet svou zručnost. (www.atelierdestne.cz)

Monumentální českopolské pohraničí

Hranici mezi Českou a Polskou republikou zde tvoří na rozdíl od jiných hraničních pohoří údolí Divoké Orlice. Češi i Poláci žili u jedné řeky desítky let, až se znali jen málo, neboť mosty byly strženy a břehy hlídali vojáci. Zavítáte-li do kraje v údolí Divoké Orlice mezi Orlickými a Bystřickými horami, do krajiny kopců, květnatých luk a pastvin s horskými vesničkami, pocítíte, že ani po více než padesáti letech příroda nezakryla stopy po tragédii, která postihla naše pohraničí v letech 1938–1945. Nedaleké chráněné dílny Kopeček v Bartošovicích v Orlických horách navazují na tradici zdejších řemesel. Výrobky si tu můžete zakoupit, ale i vlastnoručně vyrobit. (workshopy na objednání; www.kopecek.neratov.cz)

Další tipy naleznete na
www.krasnadikyhoram.cz
www.mojeorlickehory.cz

 ORLICKÉ HORY
 A PODORLICKO

Cenu Srdce pro region za PhDr. Miroslavu Novákovou převzala ředitelka Destinační společnosti Orlické hory a Podorlicko paní Mgr. Eva Vaničková

Kategorie Folklor a tradice patřila Jihomoravskému kraji, zleva PhDr. Dana Daňová (ředitelka Centrály cestovního ruchu Východní Moravy, 3. místo), Mgr. Zuzana Vojtová (ředitelka Centrály cestovního ruchu Jižní Morava, 1. místo), RNDr. Aleš Krejčí (KAM po Česku), Ing. Jaromír Polášek (ředitel Jihočeské centrály cestovního ruchu, 2. místo)

„Kraj mého srdce 2015“

Každoročně od podzimu probíhá turistická, laickou veřejností oblíbená anketa „Kraj mého srdce“. Pro svůj oblíbený turistický kraj v celkem 8 kategoriích hlasovalo 10 745 osob. Z osmi hlavních cen si celou polovinu odnesl Jihomoravský kraj, po jednom prvenství Jihočeský kraj, Liberecký kraj, Karlovarský kraj a Praha.

Anketa „Kraj mého srdce“ za rok 2015 opět zaujala tisíce hlasujících, kteří každoročně vyjadřují svou oblibu jednotlivým aktivitám v jednotlivých krajích naší republiky. Největší počet hlasujících vzešel, stejně jako v minulém ročníku ankety, z Moravskoslezského kraje (23 %). Na druhém místě se výrazně prosadil Jihomoravský kraj (16,5 %), třetí byla Vysočina (12 %).

Jihomoravský kraj zabodoval ve „svě“ kategorií „Folklor a tradice“ a dosáhl zde nejlepšího výsledku ze všech kategorií, svůj hlas mu dalo 73 % hlasujících. Nově vyhlášená kategorie „Lázně, lázeňství, wellness“ přinesla palmu vítězství Karlovarskému kraji. Nejtěsnější vítězství získal v kategorii „Pěší turistika“ Jihomoravský kraj před krajem Jihočeským o pouhých 2 % hlasů. Stejně pořadí zaznamenaly tyto dva kraje i v nové anketní kategorii „Výlety s dětmi“.

Velmi zajímavé a nečekaně vyrovnané bylo věkové složení celkového vzorku hlasujících. Nejstaršímu účastníkovi ankety bylo 88 let, nejmladšímu 7 let. Jako vždy přišlo i několik hlasů ze Slovenska a Polska.

U příležitosti 10. výročí existence redakce KAM po Česku byla založena cena SRDCE PRO REGION, která ocení zásluhy regionální osobnosti, jež se v minulosti zasadila o rozvoj, popularizaci a propagaci dané oblasti či regionu. Cenu Srdce pro region v lednu 2016 získala paní PhDr. Miroslava Nováková z Královéhradeckého kraje, která stála od 90. let minulého století u prvních nesmělých krůčků zviditelnění turistických oblastí Rychnovsko a Orlické hory a Podorlicko. Přestože dnes je již na penzi, dál vede v Kostelci nad Orlicí Klub seniorů Pohoda, s jehož členy podniká řadu zajímavých výletů po celé ČR.

výsledky ankety (podle kategorií a pořadí)

LETNÍ DOVOLENÁ	1. Jihočeský	2. Jihomoravský	3. Moravskoslezský
PĚŠÍ TURISTIKA	1. Jihomoravský	2. Jihočeský	3. Moravskoslezský
CYKLOTURISTIKA	1. Jihomoravský	2. Jihočeský	3. Vysočina
FOLKLOR A TRADICE	1. Jihomoravský	2. Jihočeský	3. Zlínský
LÁZNĚ, LÁZEŇSTVÍ, WELLNESS	1. Karlovarský	2. Moravskoslezský	3. Jihomoravský
PAMÁTKY/HISTORICKÁ MÍSTA	1. hlavní město Praha	2. Jihočeský	3. Jihomoravský
ZIMNÍ DOVOLENÁ	1. Liberecký	2. Moravskoslezský	3. Vysočina
VÝLETY S DĚTMI	1. Jihomoravský	2. Jihočeský	3. Moravskoslezský

**KRAJ
MÉHO SRDCE**

Slavnostní vyhlášení vítězů osmi vypsanych kategorií a předání ceny Srdce pro region bylo součástí doprovodného programu 25. mezinárodního veletrhu cestovního ruchu Holiday World v Praze. Ze všech **10 745** hlasujících účastníků ankety bylo vybráno 8 výherců, kteří obdrží věčné ceny věnované sponzory akce. Své ceny si mohou výherci vyvednout na adrese redakce do **31. března 2016**.

výherci

Anna Jenšíková, 40 let, Středočeský kraj
Renata Kovandová, 47 let, Praha
Lenka Manasková, 33 let, Zlínský kraj
Hana Mezihoráková, 30 let, Jihomoravský kraj
Antonie Walterová, 60 let, Moravskoslezský kraj
Zdeněk Olivka, 77 let, Karlovarský kraj
Martin Svrček, 43 let, Liberecký kraj
Jiří Víšek, 67 let, Vysočina

Všem výhercům srdečně blahopřejeme. Ostatním hlasujícím děkujeme za účast.

Muzeum oslaví výročí hrou o poklad

Při příležitosti 200. výročí vzniku uspořádá Moravské zemské muzeum (MZM) v Brně hru O truhlu velkomoravského pokladu. Tvoří jej kopie šperků z dob Velkomoravské říše za asi 10 000 korun. Muzeum rozdá tisíce klíčů, a truhlu otevře jen ten, ke komu se dostane funkční klíček od visacího zámku, kterým je truhla uzamčena.

Truhla s přesnou kopií zlatých šperků velkomoravských princezen byla představena 11. února na tiskové konferenci Moravského zemského muzea v Brně. Truhla bude výhrou v soutěži k 200. výročí muzea.

Poklad je ukryt v dřevěné truhle uložené v muzeu. Jedná se o kopie náušnic, prstenu a přívěsku, takzvaného gombíku. Jejich originály z devátého století našli archeologové při výzkumu slovanského hradiště ve Starém Městě na Uherskohradištsku. Mezi návštěvníky akcí muzea se rozdá 5 000 klíčů. Jen jeden z nich je ale pravý. Kdo jej získá, to se ukáže až 9. září při zahájení oslav výročí.

V truhle jsou pozlacené předměty ze stříbra. Muzejníci upozorňují, že se jedná o unikáty. Originály našli archeologové ve velkomoravském hrobě, o němž mluví jako o místě posledního odpočinku princezny. Původní šperky jsou tak cenné, že se jich mohou dotýkat jen vědci. Jiné kopie originálů, než ty pro hru o poklad, neexistují. Navíc prý lze tyto kopie velkomoravských šperků bez potíží nosit i v současnosti.

Muzeum také připravuje k výročí novou stálou expozici o vývoji na Moravě ve 20. století. Svoji dvouseťletou historii připomene v jedné ze svých výstav. Muzeum vzniklo původně jako Františkovo, na počest císaře Františka I. Uchovává přes šest milionů sbírkových předmětů, z nichž nejslavnější je Věstonická venuše, vytvořená před 30 000 lety.

-mak-

Přijďte na školní výlet do Třebíče

Ve zrekonstruovaném křídle třebíčského zámku se nachází interaktivní expozice „Cesty časem“. Expozice nabízí poznání třebíčské historie a historických řemesel netradiční formou.

Expozice je zaměřena především na děti a mládež. Kromě individuálních návštěvníků zde přivítají také školní skupiny, pro které jsou připraveny speciální lektorské programy, například Módní trendy napříč staletími, Proměny města Třebíče, Umělecké slohy ve světle dějin a Listina městských práv.

Všechny programy jsou obtížností uzpůsobeny rozdílným věkovým skupinám kolektivů mateřských, základních a středních škol. Pokud byste si z lektorských programů nevybrali, je samozřejmě možné objednat si běžnou prohlídku expozice pro školní skupinu. V rámci lektorského programu převezme školní skupinu do svých rukou muzejní lektorka. Délka programu je přibližně 60–90 minut. Každý žák obdrží pracovní list, který si vyplní v expozici

společně s pedagogem. Provoz expozice pro školní skupiny je v pracovní dny od 8 do 16 hodin. Cena vstupného je 30 Kč za studenta, pedagogický doprovod je zdarma. Na jednotlivé lektorské programy je třeba se min. týden předem telefonicky objednat na číslo +420 601 567 581 nebo +420 568 610 020, popř. e-mailem: cestycasem@mkstrebic.cz.

Více informací najdete na
www.mkstrebic.cz, www.visittrebic.eu
www.facebook.com/cestycasemtrebic

Objevte hustopečské tůně Výlet zpříjemní nová posezení a info tabule

Turistické stezky v okolí hustopečských rybníků už dávno nevedou jen k rozhledně nebo do přírodní rezervace Kamenný vrch, ale od jara roku 2014 je možné zabloudit také k osmi tůňám v nivě Štinkovky. Turistům teď návštěvu této lokality zpříjemňují nová odpočívadla a informační tabule.

„Jedná o dva zastřešené altány, jedno posezení a čtyři info tabule. Městu Hustopeče se podařila získat dotace v rámci Národní podpory cestovního ruchu Cestování dostupné všem pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj,“ informovala referentka Turistického informačního centra Hustopeče Jana Myšková.

Odpočinková místa byla zbudována za hustopečskými rybníky na konci loňského roku. Z informačních tabulí se návštěvníci dozvědí zajímavosti o historii tůň i o fauně a flóře v jejich okolí. Kam vyrazit v prvních jarních dnech na výlet, je tak jasné.

Pracovnice turistického infocentra doufají, že nová lokalita naláká rodiny s dětmi, ale i seniory nebo školáky.

Osm tůň slouží jako biokoridor. Vznikly hlavně kvůli zadržení vody v krajině. Tůně v nivě Štinkovky mohou být zastavením při cestě k mandloňovým sadům, dá se od nich ale také pokračovat dále k prameni Štinkovky. -jal-

Foto: Město Hustopeče

Projekt „Odpočívadla a informační tabule v lokalitě Tůně v nivě Štinkovky byl pořízen za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR“.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

ZDAREC

Tip na školní výlet:

Po Brně s Dráčkem

Nejprve za Drakem

Dráčkův starší kamarád, brněnský drak, visí jako symbol Brna na Staré radnici. Z její věže je pak krásný výhled na město.

Tam, kde tryská voda...

...je přece vždycky veselo a i Dráček už ví kde. Na náměstí Svobody je velká kašna, na Moravském náměstí je přímo velikánská a ještě tam omrkáme novou sochu Jošta na koni. A hned kousek odtud stojí slavné Janáčkovo divadlo, také s krásnou fontánou.

Do podzemí

Kam se náš průvodce Dráček schoval? No přece do rozsáhlého Labyrintu středověkých chodeb v podzemí pod Zelným trhem. Neboj, Dráčku, my tě tam brzy najdeme.

Na hrad pěšky

No jasně, vyšlápneme si na známý brněnský hrad Špilberk, který se tyčí nad městem. Kdysi býval nejenom pevností, která měla za úkol svými děly a opevněním chránit město, ale také obávaným vězením.

Vida, to je VIDA!

Kam to ten Dráček zase utíká? Pádí objevovat, poznávat a hlavně se bavit do VIDA! Science centra u výstaviště. V tomto zábavním vědeckém parku je věda hrou pro všechny věkové kategorie. Nebo vlastně hračkou? To je jedno, hlavně rychle za Dráčkem!

Na hrad po vodě

Na Veveří, druhý brněnský hrad, opravdu pěšky nepůjdeme, ale Dráček nás k němu zaveze lodí po Brněnské přehradě. Takže vzhůru na palubu a příjemnou plavbu!

Za hvězdami

Ale Dráčku, nespletl ses? Vždyť není noc! V brněnské Hvězdárně a planetáriu to ale vůbec nevádí, má přece super moderní digitarium, kde hvězdy, planety a vesmírné objekty uvidíme i za denního světla.

B | R | N | O

www.GOtoBRNO.cz

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Které je druhé největší město u nás?

- a) Plzeň
- b) Brno
- c) Ostrava

2. Jak se jmenuje brněnský hrad?

- a) Špilberk
- b) Rožmberk
- c) Šternberk

3. Má město Brno památku zapsanou na Seznam světového dědictví UNESCO?

- a) má – vilu Hedviku
- b) nemá
- c) má – vilu Tugendhat

4. Jak se nazývá zábavní vědecký park v Brně?

- a) IQ LANDIA
- b) Techmania
- c) VIDA! Science centrum

? Svě odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží ceny věnované městem Brnem.

Hranická propast

Hranická propast leží na pravém břehu řeky Bečvy v **národní přírodní rezervaci Hůrka u Hranic** v katastru města Hranice. Propast se nachází v Hranickém krasu nedaleko veřejnosti přístupných **Zbrašovských aragonitových jeskyní**. Podle pověsti do ní na koni skočil moravský král Mojmir II., aby totéž v noční temnotě udělali jeho pronásledovatelé z řad zrádných velmožů ohrožujících Moravu. Na samé dno zatím nepronikla žádná sonda ani miniponorka. I přesto z naměřených údajů vyplývá, že Hranická propast je **nejhlubší propast v České republice** a druhá nejhlubší sladkovodní jeskyně světa. Zdá se, jako by snad ani neměla dno. Všechny pokusy o jeho změření zatím selhaly. Posledním ověřeným údajem je 373 metrů, odborníci ale odhadují, že se může vyhoupnout až na úctyhodných 800 metrů. -mak-

foto © Wikimedia Commons, autor Radim Holíš

Skalní útvary na Olomoucku

V Olomouckém kraji se nachází mnoho vrcholů a kopců, které spoluvytvářejí rozmanité skalní útvary. Jedním z nich jsou Venušiny misky. Národní přírodní památka se rozkládá na vrcholu kopce Smolný u obce Velká Kraš v Rychlebských horách. Venušiny misky jsou tvořeny skalními prohlubněmi a připomínají obří misky. Největší ze skalních mís má kruhový průměr 1,5 metru a pojme až 65 litrů vody. Vrchol s Venušínými miskami skýtá krásný výhled na Žulovskou pahorkatinu a Rychlebské hory. Venušiny misky jsou opředeny mnoha pověstmi. Jedna z nich říká, že každá žena, která si do jedné ze skalních mís sedne, se do roka vdá a otěhotní. Další pověst vypráví o pohádkovém náruďku, nazývaném Venušin lid, který v těchto místech údajně žije. Malá stvoření prý pomáhají ztraceným poutníkům nalézt správnou cestu. Turisté se na místo dostanou po značených cestách, které vedou z Velké Kraše nebo z Černé Vody. Mirea

foto © Wikimedia Commons

Hanácké slavnosti

Haná – to je ta pravá Morava

Kvetoucími zahradami a zlatavými lány obilí posetá rovina Hané patří k **nejúrodnějším oblastem v Česku**. Vyniká nejen přívětivým klimatem, ale i **regionálními lahůdkami ze zdravé přírody, folklorem s bohatě zdobenými kroji a velmi svérázným nářečím**.

Název Haná se v pramenech objevuje už v 16. století, ale území takto označené bylo úzké, omezovalo se na část kolem stejnojmenné říčky, lišící se od ostatního okolí úrodností. Táho se tedy od Vyškovska na Kroměřížsko, Tovačovsko a teprve později na Prostějovsko, Olomoucko a Litovelsko. Pak se název přenesl dále na ta území, kde se mluvilo středomoravským – hanáckým nářečím.

V 19. století se na Hané vyvinuly jedny z neokázalejších krojů na Moravě. Tradice hanáckého folkloru a venkovské umění se udržuje dodnes v lidových zvycích, obřadech a slavnostech. Nepočítáme-li zmíněná centra oblastí, jsou tradiční místa hanáckého folkloru a umění také Náměšť na Hané, Cholína, Kostelec na Hané, Doloplazy, Příkazy, Velká Bystřice, Němčice nad Hanou a Troubky nad Bečvou.

Haná je rovinatou oblastí, kterou se jako modrá nit proplétá řeka Morava. Klimatické podmínky, zvláště v nížinách, určují zemědělskou a potravinářskou produkci Olomouckého kraje (potravinářská

Ariónova kašna v Olomouci

pšenice, sladovnický ječmen, chmel, masný průmysl, mlékárenství).

Tato malebná část Moravy je především bohatá na historii, lidové tradice a kulturu. Docházelo zde také k mísení kultur. U Olomouce vznikaly německé jazykové ostrůvky (Slavonín, Hněvotín, Nemilany) i místa s původním židovským obyvatelstvem (Prostějov, Boskovice, Úsov).

Navštivte Hanou – kraj Krále Ječmínka – a přesvědčte se sami o jejich krásách. -red-

Hanácké slavnosti

Hanácké kroje

foto © Wikimedia Commons, autor Michal Maňas a Jan Andráš; město Olomouc

Miniveletrh Slovácka nabídne nový quest, výroční turistickou známku, vyhlídkový let balonem i zlatý poklad

To vše a mnoho dalších překvapení a novinek čeká na návštěvníky letošního VI. miniveletrhu cestovního ruchu Slovácka, který se uskuteční v úterý 15.3.2016 od 10.00 do 17.00 hod. v Redutě v Uherském Hradišti.

„Letošní ročník bude velmi pestrý a jednu z novinek zaznamenají návštěvníci již při příchodu. Nově jsme miniveletrh zpoplatnili symbolickou částkou 20 Kč. Výtěžek ze vstupného bude použit na podporu cestovního ruchu Slovácka. Vstupenky budou ale slosovatelné a **výherce získá vyhlídkový let balonem**. A ještě jednomu bohu libému účelu bude vstupenka sloužit a to **podpoře aktivity nadšenců z Leteckého muzea v Kunovicích**, kteří se pustili do projektu na Startovači pod názvem VELKÝ PŘELET aneb stádo slonů uchem jehly, kdy se snaží zachránit český AIR FORCE ONE! Projekt budou moci návštěvníci jednoduše podpořit odesláním SMS v hodnotě 100 Kč na číslo 90211 s textem START 5738. Projekt mohou ihned podpořit SMS zprávou také čtenáři tohoto článku,“ usmívá se Renáta Polišínská, tajemnice Regionu Slovácko a pokračuje ve výčtu zajímavostí. „Nově se našeho miniveletrhu zúčastní **vystavovatelé z celé Moravy**, destinace ze Slovenska i jeden zástupce z Čech a to Pardubický kraj, se kterým velmi úzce spolupracujeme v rámci veletrhu ITEP. Počet vystavovatelů nám každý rok stoupá, je tedy asi nutné se zamyslet nad změnou názvu naší akce,“ dodává Ing. Stanislav Blaha, předseda správní rady Regionu Slovácko. „Letošní velmi bohatý program jsme rozšířili i o doprovodné aktivity mimo prostory Reduty – tady bych rád upozornil na **nový hradištský QUEST** zaměřený na rodiny s dětmi, který návštěvníky zavede ke zlatému pokladu. Starší určitě zaujme **prohlídka historického jádra Uherského Hradiště** s paní PhDr. Blankou Rašticovou, kdy poprvé vyzkoušíme náš průvodcovský systém. Návštěvníci se budou moci projet historickým centrem na koloběžkách z půjčovny MIC nebo si zajít na komentovanou prohlídku stálé expozice dějin města Uherského Hradiště. K vidění bude **výstava světoznámých dřevěných Turistických známek** a výletek. Miniveletrh bude mít také svou první výroční známku, kterou si budou moci návštěvníci koupit. Miniveletrh sice končí v 17.00 hod., ale hned na něj navazuje poutavá cestovatelská beseda s názvem **Cesty po Slovácku** s panem RNDr. Ivanem Markem. To je ale jen krátký výčet novinek letošního ročníku, který by si návštěvníci neměli určitě nechat ujít,“ uzavírá pozvánku na šestý ročník miniveletrhu cestovního ruchu Slovácka Ing. Stanislav Blaha.

Více informací včetně programu najdete na www.slovacko.cz nebo na FB Region Slovácko.

Region Slovácko
a Městské informační centrum
Uherské Hradiště vás zvou na

VI. MINIVELETRH CESTOVNÍHO RUCHU SLOVÁCKA

Úterý 15. března 2016
od 10.00 do 17.00 hod.
Reduta, Uherské Hradiště

Nové turistické nabídky,
propagační materiály,
doprovodný a kulturní program,
soutěž, ochutnávka vín
a krajových specialit.

Začněte své letošní putování
Slováckem na VI. miniveletrhu
cestovního ruchu Slovácka

www.slovacko.cz

Proč to říkáš? IV.

FINTIT SE – slovo fintit patří do stejné jazykové rodinky jako slovo finta, původem z latinského fingere (předstírat, fingovat, vytvářet fikci). Není snad jediného Čecha, který by nevěděl, co to znamená. Jde o jedince, který má zanechat předstírání či triků. Zajímavostí je, že slovo fintit ve smyslu dělat na někoho fintu oficiálně ve slovnících neexistuje. Ale sloveso fintit se slovníky znají a slovník jazyka českého říká, že se používá hanlivě ve významu „s přehnanou pečlivostí strojit, upravovat zevnějšek někoho nebo něčeho; strojit, parádit, zdobit, šňořit“. Všemuh korunu nasadil Michal Horáček ve znělce „Manéž“ Bolka Polívky o fintilovi. Přitom původem slovesa fintit se si nejsou etymologové vůbec jisti. Přimět je, aby spojili slovo fintit se a slovo finta, na to jsou zvláště opatrní. Pokud je ale slovo fintit opravdu odvozeno od finty (tůčky, triku, podvůdku), není odtud daleko ke slovesu líčiti se a substantivu líčidlo. Potom by se jednalo v obou případech o představu úskoku, atrapy, válečné lsti. Jako žert dobré, ale my víme, že sloveso líčit se a podstatné jméno líčidlo nemá nic společného s léčkami na muže. Jsou odvozené od výrazu líce – tváře. Fintění tak bude asi opravdu nejspíš od léčky, i když je tu i možnost, že fintit není přejaté z latinského fingere (předstírat), ale z latinského vigiliae (noční bdění při modlitbách).

JOBOVA ZVĚST, JOBOVKA – jinak také nedobrá zpráva, za kterou stojí jistý Job, který podle stejnojmenné starozákonní knihy žil asi před 5 000 lety v zemi Uz. Byl zámožný, úspěšný, na co sáhl, to mu šlo od ruky. Navíc měl ženu, deset dětí a bezpočet čeledě, která se mu na jeho statcích starala o tisíce kusů dobytka. Z dnešního pohledu idylická postava, zvláště když uvážíme, že byl také čestný, spravedlivý a bohabojný. Tedy až do okamžiku, než se potkal Hospodin se Satanem. Hospodin dal Joba ďáblu za vzor muže, kterému není na zemi rovného. Kuřeti by neublížil, dobrota sama, modlitby nešídí a kudy chodí, tudy Hospodina chválí! Výzva pro Satana jako dělaná a hned se dal slyšet: „Jakmile se Jobovi přestane dařit, začne tě proklínat.“ Znáte chlapy, slovo dalo slovo a byla tu sázka a už se začala Jobovi lepit smůla na paty – začaly ho stíhat špatné zprávy. Přišel o majetek, stáda, zboží, zemřelo mu deset dětí, stal se žebrákem, onemocněl malomocenstvím, žil na smetišti a jen jeho věrný pes mu olizoval rány. „Bohu díky. Bohu díky!“ říkal přesto dál. Nakonec ho opustili i přátelé, protože není kouře bez ohýnku a nevinného by Bůh takhle trpět nenechal. Ale Job ve víře vytrval, nerouhal se a pokorně přijímal rány osudu. Hospodin sázku nakonec vyhrál a odměnil Joba uzdravením, majetkem, dalšími deseti dětmi a nechal ho žít prý ještě dalších 140 let.

O STO ŠEST – najít původ takových rčení je nesnadné a často zhlou nemožné. Snad je původcem rčení „ó sto šest“ řídící učitel Ladislav Malý z Příbrami, který se roku 1880 přel s přítelem „K“ o to, že děvče, do jehož očí se „K“ zadíval, nikdy nezíská. Vsadili se tedy, že do sv. Jana Nepomuckého bude dívka jeho. Jednalo se o dny od 29. ledna do 15. května, tedy o celých sto šest dní. Oněch 106 dní si pak často oba aktéři připomínali rčením, že jde „o sto šest“, a někdo z jejich kolegů toto rčení zanesl do vtípů do Humoristických listů. Odtud se rychle rozšířilo do obecného úzu, třeba už tehdy jen málokdo chápal vlastní význam oněch slov. Dnes je to jiné, jedná se o rčení všeobecně známé a je dokladem toho, jak se ho podařilo rozšířit po celém území jazyka. Je tu ale další výklad. Ve 22. ročníku časopisu NR (1938) prof. V. Kebrle vyložil vznik rčení „o sto šest“ takto: Vybídnutí „Pijme pivo, kdo s to jest!“ – žertem použito „Pijme pivo o sto šest!“. Ale ani toto vysvětlení nebylo přijato s plnou důvěrou. Nejpravděpodobnějším vysvětlením se mi zdá to, které vzniklo z žertovného, až posměšného volání za kulhající člověkem: Sto pět, sto pět... Šlo o to, že na sto kulhající došlápl zdravou nohou a na pět došlápl jen lehounce nohou bolavou. A protože rčení bývají většinou žertovného původu, přetvořilo se časem na sto šest – uhaněl ostošest. Jinak řečeno, nepatrným zvýšením normy ze sto pět na sto šest pajdavého nebožáka, který si třeba jen natloukl koleno, se žertem popsala situace o jeho zvýšeném úsilí při bolestivé chůzi.

Luděk Sládek

Jak se rodí večerníčky

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti otevřelo 11. února výstavu nazvanou **Jak se rodí večerníčky**, jejímž tématem jsou zajímavosti o výrobě kreslených a loutkových snímků pro děti. Výstava vznikla ve spolupráci s Dětským muzeem Moravského zemského muzea a Ateliéry Bonton Zlín a děti i dospělí ji mohou navštívit do 10. dubna.

Výstava je rozdělena na dvě části. V první se návštěvník dozví něco z historie tvorby animovaného filmu a tvorby pro děti. Malí návštěvníci se především potěší známými figurkami dvou nešiků Pata a Mata. Druhá část výstavy je interaktivní. Děti i dospělí si zde mohou vyzkoušet alespoň část toho, jak se takové filmy tvoří. Výstava také nabízí stručný přehled historie animované tvorby pro děti. Návštěvníci si tak mohou připomenout jeden z úplně prvních hraných animovaných filmů pro děti, což

byla Vzpouira hraček Hermíny Týrlové, najdou zde také Zlatovlásku, Uzel na kapesníku, Kocoura Modroočka a řadu dalších známých postavíček.

Další zajímavostí či kuriozitou je záhadný model scény s názvem Kovárna. Dnes si již nikdo není schopen vzpomenout, ze kterého filmu nebo seriálu tato scéna pochází. Muzeum se proto obrací na všechny návštěvníky s prosbou, aby vzpomínali a svými tipy pomohli tuto záhadu vyřešit.

Jana Stránská

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Mlýn vodníka Slámy – chuť venkova, kterou si zamilujete

Objevte venkovský areál ve Slezském ráji, místo příhodné pro relaxaci a jedinečné zážitky.

Přijměte pozvání do naší restaurace s tradiční kuchyní v moderním pojetí a ochutnejte speciality z rukou našeho kuchařského týmu pod taktovkou Petra Žurka.

Bavte se na našich akcích, které každoročně pořádáme:

Vítání jara – MTB Cross – Den pro ženu – Neckyáda a festival guláše – Gastronomické festivaly a tematické akce v restauraci – Dny plné koní – Divadelní festivaly – Mikulášský jarmark

Ubytujte se v našem areálu a poznejte možnosti, jež vám i vašim dětem přináší.

Těšíme se na vás.

Restaurace U Mlynáře • Ubytování ve venkovském stylu • Svatby a oslavy • Firemní akce a cateringy
Naučná stezka • Minizoo • Jezdecký klub • Mlynářovo muzeum • Tematické akce a zážitkové balíčky • Venkovní hry a sportovní vyžití

Mlýn vodníka Slámy
 K Mlýnu 1, 747 92 Háj ve Slezsku – Lhota
 mobil: +420 724 803 462
 e-mail: uslamy@uslamy.cz
www.uslamy.cz

Jarní pozvánka do Háje ve Slezsku

Obec Háj ve Slezsku se rozkládá na pravém břehu řeky Opavy, jižní okraje obce jsou ohraničeny posledními výběžky Nízkého Jeseníku. Tvoří ji pět místních částí – Chabičov, Smolkov, Jilešovice, Lhota a Háj.

Háj je rodištěm několika významných osobností. V budově dnešního hotelu se v roce 1829 narodil Antonín Vašek, slezský buditel, otec Petra Bezruče. Druhým významným rodákem je spisovatel Vladislav Vančura, který se narodil v roce 1891 ve zdejší cukrovaru. Významnou osobností byl i MUDr. František Dohnálek, který v obci 40 let působil jako lékař a zde v roce 1904 vystavěl pozoruhodnou vilu obklopenou parkem. V současné době je část Dohnálkovy vily využívána k výstavě fotografií, válečných artefaktů a starožitných předmětů. Výstava bude otevřena od poloviny měsíce června do konce října letošního roku.

Na severním svahu kopce Padařov se rozprostírá Smolkovská tvrz. Byla vybudována v letech 1936–1938 jako součást pevnostního pásma. Tvoří ji pět objektů vzájemně propojených v podzemí. Tyto objekty nejsou veřejnosti zevnitř přístupné. Dnes je bývalá tvrz využívána Armádou ČR a střezena civilními zaměstnanci armády. Vede okolo nich zeleně značená turistická trasa a naučná stezka od železniční stanice Háj ve Slezsku. Zájemci o historické pevnosti si mohou prohlédnout objekt Československého opevnění MO-S37.

Informace turistům o naší obci a okolí rádi poskytneme v Místní knihovně-Infocentru.

www.hajveslezsku.cz

Objekt předválečného Československého opevnění MO-S37

Navštivte památník v Hrabyni

Mezi moravkoslezskými městy Opavou a Ostravou se nachází obec Hrabyně, která patřila v období druhé světové války k nejvíce postiženým obcím v tomto regionu. Právě zde se nachází Národní památník II. světové války, jediný památník tohoto období v naší republice.

Základní kámen byl položen v roce 1970 za účasti prezidenta Ludvíka Svobody a maršála A. I. Jermemka. Od roku 1980 památník slouží veřejnosti nejprve jako Památník ostravské operace, poté jako Památník národní svobody a od roku 2000 je prohlášen Národním památníkem II. světové války. V současné době se jeho činnost zaměřuje na výzkum, dokumentaci a prezentaci dějin druhé světové války s ohledem na československé a české dějiny druhé světové války.

Areál se skládá ze dvou částí: správní budovy, ve které probíhají krátkodobé výstavy na jednu sezonu, a z hlavního objektu památníku, ve kterém je umístěna stálá expozice s názvem Doba zmaru a naděje.

Okolo památníku se nachází symbolický hřbitov se 13 000 destičky se jmény padlých příslušníků Rudé armády a se jmény obyvatel severní Moravy a Slezska, kteří padli v bojích či byli umučeni v koncentračních táborech.

V letošním roce bude areál otevřen veřejnosti dne 14. dubna 2016, kdy bude zahájena nová výstava „Odchody a návraty“, dokumentující osudy čs. mužů, kteří odešli do zahraničí bojovat proti nepříteli na západní či východní frontě.

Po celý rok zde probíhá řada akcí pro širokou veřejnost či kolektivy zájemců různého věku.

Areál bude otevřen denně od 9 do 17 hodin. Podrobnější informace naleznete na www.szm.cz.

Marcela Kohoutová

Velikonoce na zámku Schloss Hof

Schloss Hof

Také letos si největší vesnický zámecký komplex v Rakousku připravil nezapomenutelný velikonoční program. Barokní zahrady rozkvetou, zvířátka vyběhnou na čerstvý vzduch a v desítkách stánků na statku najdete množství nádherných velikonočních dekorací.

Samozřejmě nebudou chybět ani lahodné dobroty z regionu, které jistě potěší vaše chuťové buňky. Kdo si chce vychutnat krásu venkovního zámeckého areálu, toho jistě potěší jízda v kočáru nebo na ponících, případně se může projít po rozsáhlých pastvinách a užít si ovečky a oslíky z bezprostřední blízkosti. Nejmladším návštěvníkům určitě udělají radost aktivity **v dílnách velikonočního zajíčka**, kde na ně čeká vázání větvíček, sázení řeřichy, modelování a malování. O tuto bezkonkurenční jarní atmosféru se postarají **Velikonoční trhy** na zámku Schloss Hof, které se konají **12.–13. a 19.–20. března**. Oblíbenou rakouskou velikonoční tradicí je hledání velikonočních vajíček. Zámecký velikonoční zajíček ukryl pár vajíček i v zahradách zámku. Kdo se během velikonočního víkendu **27. a 28. března** zúčastní dětské přehlídky, určitě najde i tajné skrýše plné sladkých překvapení.

Bližší informace na www.schlosshof.at

Středověk žít a zažít

„Historický park Bärnau-Tachov“ je největším archeologickým muzeem ve volné přírodě v Německu nedaleko České republiky. Přijměte od nás pozvání na fascinující cestu časem a poznejte život lidí v době raného a vrcholného středověku.

Během prohlídky muzea projdete raně středověkou slovanskou vesnicí, vyšplháte na impozantní hrádek typu motte z 11. století a nakonec zavítáte do osady z období vrcholného středověku. Historický park je pulzujícím interaktivním muzeem, které každému návštěvníkovi zábavnou formou přiblíží autentický obraz středověku. A protože se stále rozrůstá, můžete takřka v přímém přenosu pozorovat stavbu jednotlivých domů. Navíc nabízíme řadu příležitostí, jak se aktivně zapojit a tak trochu „si užít“ středověk. Vyzkoušet si můžete např. střelbu z luku, stavbu lepenice nebo plotu...

Historie je tu doslova všudypřítomná a stačí se jí jenom otevřít!

výběr z akcí 2016

- 13. 3.** zahájení sezony
- 28. 3.** Velikonoce v historickém parku
- 18.–19. 6.** Středověká slavnost
- 2.–3. 7.** Slovanské dny
- 20. 8.** Historický manévr
- 4. 9.** Den pro děti a rodinu
- 1. 10.** Ryba ve středověku
- 21. 10.** Muzejní noc
- 6. 11.** ukončení sezony

otevírací doba

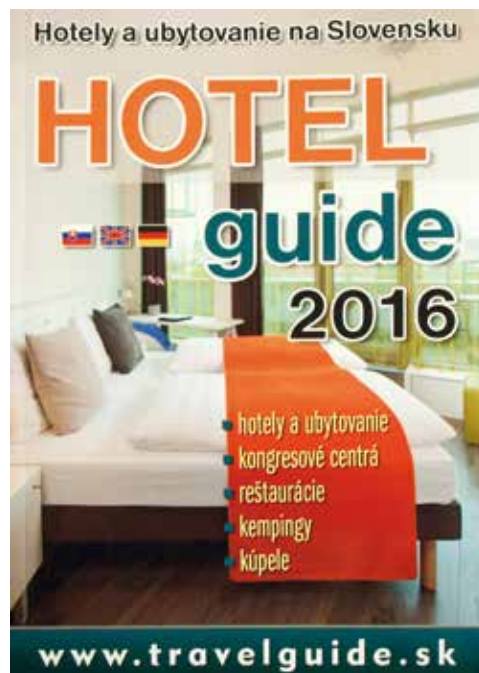
út–ne 10–18 hod.

Po předložení tohoto článku získáte 25 Kč slevu na vstupné. Slevy nelze sčítat a kombinovat s jinými akcemi.

Geschichtspark Bärnau-Tachov
Naaber Straße 6
D-95671 Bärnau
tel.: +49(0) 92 49 976
e-mail: info@geschichtspark.de
www.historicky-park.cz

Hotel Guide – váš průvodce ubytováním na Slovensku

Titul Hotel Guide by neměl chybět nikomu, kdo cestuje na Slovensko a hledá vhodnou alternativu ubytování. Průvodce je skvělým doplňkem pro odborníky z oblasti cestovního ruchu, ale zároveň ho mohou využít i cestovní kanceláře a agentury, manažeři a obchodní cestující a všichni, kteří rádi cestují po Slovensku.

V letošním roce vyšlo 24. vydání publikace HOTEL GUIDE 2016. Průvodce ubytováním na Slovensku vychází ve slovenském, anglickém a německém jazyce. Titul obsahuje více než 2 600 záznamů o ubytování v hotelech, penzionech, apartmánech, chatách, rekreačních zařízeních, ale také v soukromí a v kempech na Slovensku. Kniha je přehledně rozdělena podle 8 samosprávných krajů Slovenska. Každá z kapitol začíná mapou a stručným představením kraje a hlavními turistickými atrakcemi kraje. V knize se turista dozví základní informace o vybavení, poskytovaných službách, cenách a kapacitě jednotlivých ubytovacích zařízení. Samostatnými kapitolami v knize jsou Congress Guide, kde jsou tipy na uspořádání kongresů, školení a různých firemních akcí, a poslední kapitolou je Spa Guide, kde jsou přehledně uvedena zařízení, jež se specializují na léčení chorob a léčebné procedury.

Publikaci si můžete objednat na stránce www.travelguide.sk

Město Zabrze v Polsku

zve na veletrh průmyslového dědictví a podzemní turistiky

Město Zabrze se vzhledem k bohatým tradicím souvisejícím s rozvojem průmyslu a s ohledem na péči o oblast industriálního dědictví a jeho následné využití ve prospěch rozvoje turistiky stalo hostitelem Mezinárodního veletrhu turistiky průmyslového dědictví a podzemní turistiky.

Srdečně vás zveme na Mezinárodní veletrh průmyslového dědictví a podzemní turistiky, který se bude konat ve dnech **15.–16. dubna 2016** v hale Městského střediska sportu a rekreace v Zabrzi, Matejki 6. Veletrh je doprovodnou akcí Mezinárodní konference věnované turistice průmyslového dědictví, organizované v Zabrzi již 10 let pod záštitou Světové organizace cestovního ruchu, kterou podporuje i Ministerstvo sportu a turistiky a Polská turistická komora.

Veletrh je celostátně unikátní událostí, jež propaguje industriální a podzemní turistiku. Tato oblast turistiky se pružně rozvíjí, stává se populárnější, a proto stále více objektů nabízejících unikátní turistické produkty tuto akci pozitivně hodnotí a podporuje.

K účasti na veletrhu zveme zástupce institucí a objektů průmyslového dědictví, dále také představitel turistiky zpřístupněných dolů, stezek průmyslové turistiky, gastronomických stezek, pivovarů, vinic a vináren, stezek uměleckého řemesla, podzemních turistických tras, opevnění, zástupců měst a regionů a turistických vydavatelství.

Veletrh každoročně soustředí mnoho vystavovatelů – představitelů institucí a objektů průmyslového dědictví, zástupců měst a regionů z Polska, Francie, Ukrajiny, Německa, Belgie, Tuniska, Indie, Ruska, Slovenska, Itálie, Česka, Gruzie, Peru, Kolumbie. Loňský veletrh navštívilo přibližně 7 000 návštěvníků.

Partnerským regionem letošního veletrhu je Valonsko – Belgie a vůdčím tématem kuchyně světových regionů.

Pro návštěvníky jsou organizovány četné soutěže a atrakce, degustace regionálních specialit, hudební vystoupení, řemeslnické dílny a vzdělávací workshopy. V průběhu akce se konají prezentace a přednášky.

Více informací o veletrhu a konferenci na www.zabrzewsercuslaska.pl

 Zabrze
in the heart of Silesia

Šustalova vila byla postavená v klasicistním stylu roku 1889 pro Josefa Šustalu, syna zakladatele Časem sem byly přesunuty rozsáhlé muzejní sbírky a probíhají zde i umělecké výstavy.										
POMŮCKA: ANVAR	BÝVALÁ RUSKÁ PONORKA	DOHRMADY	ZNAČKA MILIGRAMU	PARUKA ZASTAR.	ROVNĚŽ	AKADEMICKÉ GYMNÁZIUM ZKR.	2. DÍL TAJENKY	AMERICKÝ SPISOVATEL MARK ???		
INICIÁLY ZPĚVÁKA STRÍHAVKY			ŠACHOVÁ VÝHRA			DĚJSTVÍ OPERY INIC. HERCE RAŠILOVA				
UNIVERZITA PALACKÉHO ZKR.			SKOTSKÉ MĚSTO VÝRAZ PRO OSUD							
ČASOVÝ ÚSEK			SV. HNĚDÁ BARVA KUCHYŇSKÁ POTŘEBA			INI. MODER. ANDĚLA MLADÉ KRÁVY				
1. DÍL TAJENKY						DVA PLUS JEDNA TAHLE				
ODVAHA					ALKALOID V ČAJI PLAZI					
OHON		ZNAČKA MILILITRU 3. DÍL TAJENKY		ZÁLOŽNÍK HOVOR. ŘEZACÍ NÁSTROJ					SLOVEN. MUŽSKÉ JMÉNO	
NÁSTRAHY PYTLÁKŮ			VYNÁLEZ ANGLICKÝ SLECHTIC							
COPAK		PLAŽ CITOSLOVCE KDÁKÁNÍ				ŘÍMSKÁ 2 PIGMENTOVÉ SKVRNY				
SPOJKA						POLYCHLOR. BIFENYLY LITOVÁNÍ HRICHU				
BÍLÝ STAVEBNÍ PRAŠEK					POČETNÍ PŘEDPONA MUŽSKÉ JMÉNO					
POTĚŠEN ŽÁR SLOVENSKY				SRST Z ANGOR. KOZY ČÍNSKÝ LIT. SOUDCE						
VELKÝ PYTEL			ZÁŠKUBY INICIÁLY VYNÁLEZCE EDISONA				SPZ TÁBORA	SONDA		
INICIÁLY HERCE VYSKOČILA			NEHLUČNÁ TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ ZKR.			TĚLESNÁ VÝCH. ZKR. V ZASTOUPENÍ ZKR.				
SPISY				ASIJSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO						
ČISTĚ				OTÍRAT JAZYKEM						

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc leden–únor 2016

Celkem došlo 3 050 odpovědí, z toho 2 911 z internetu a 139 dopisů

Kartografie PRAHA

otázka: Kdy byl otevřen tunel Blanka v Praze?

odpověď: b) 19. září 2015

soutěžilo: 558 čtenářů; správně 534; špatně 24

výherci: Hana Nováková, Pardubice; Dana Vičanová, Nový Jičín; Ivo Fišer, Plzeň

Muchovo muzeum – pozvánka na TOP školní výlet

otázka 1: c) znamení zvěrokruhu

otázka 2: b) Ivančice

otázka 3: a) 1911

soutěžilo: čtenářů 474; správně 434; špatně 40

výherce: Iva Hrušková, Palkovice; Zdislava Makariusová, Ivančice; Eva Palanová, Praha; Kateřina Pavlášková, Hořčiky; Adéla Reslová, Plzeň; Vítězslav Stařínský, Ostrava – Nová Ves; Hana Šochmanová, Praha; Petr Kibus, Poděbrady; Antonín Soukup, Ostrava-Poruba; Jan Stolin, Nové Město nad Metují

Zoologická zahrada v Plzni v zimě nespí

otázka 1: a) Past na rovníku

otázka 2: b) 2. září 1926

otázka 3: a) nosorožce indické

soutěžilo: čtenářů 451; správně 349; špatně 102

výherce: Milada Balášová, Kadaň; Radka Kindlová, Beroun; Věra Pojmanová, Havlíčkův Brod; Růžena Šaffrová, Prachatice; Pavlína Sejnová, Čermná nad Orlicí; Pavla Tomanová, Brno; Ota Slabý, Jablonec nad Nisou; Pavel Šlesinger, Přerov; Pavel Šteiner, Plzeň; Václav Živný, Plzeň

Edice ČT

otázka: Známý malíř Pavel Koutský nakreslil pro Českou televizi i jeden večerníček. Který to byl?

odpověď: b) Doktor Amino

soutěžilo: 616 čtenářů; správně 569; špatně 47

výherci: Eva Noličová, Štáhlavy; Anna Železná, Liberec; Milan Rickl, Nový Bor

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: a) zámek Lobkovice

soutěžilo: 498 čtenářů; správně 481; špatně 17

výherci: Hana Bozděchová, Klenci pod Čerchovem; Marie Mihulková, Víkřovice; Marie Prosová, Červené Pečky

Křížovka

... klášter Zlatá Koruna...

soutěžilo: 453 čtenářů; správně 447; špatně 6

výherci: Věra Kolarczykova, Frýdek-Místek; Roman Gregor, Krouna; Vladimír Vondra, Letohrad

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

a) Děčín (1909) b) Český Krumlov (1917) c) Jindřichův Hradec (1914)

Tajenku křížovky a odpovědi na fotohádanku nám zašlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

FOR BIKES

7. VELETRH CYKLISTIKY

PVA
EXPO PRAHA

www.forbikes.cz

1.-3. 4. 2016

Vyhrajte
na veletrhu **kolo**

TREK SUPERFLY 7
a příslušenství **BONTRAGER**
v hodnotě

54 990 Kč!

CENU VĚNUJE

ATOMBIKE
CYCLE HOSPITAL

VSTUPENKY NA VELETRH
V PŘEDPRODEJI V SÍTI **TICKETSTREAM®**

K*700
1316—2016

Když všechny cesty
vedly do Prahy

www.karlovapraha.cz

Wow ryzí emoce
Prague

Prague
City Tourism

Pražská
informační
služba

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G